PRZEGLĄD PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY

DWUTYGODNIK

WARSZAWA
KONTO w P.K.O. 1465

KOSZYKOWA 7
TELEFON 250-85

CZASOPISMO, POŚWIĘCONE SPRAWOM

PRZEMYSŁU, HANDLU i FINANSÓW

WYCHODZI DWA RAZY NA MIESIĄC

WARSZAWA — 18 KWIETNIA 1925.

W sprawie Tymczasowej Najwyższej Izby Gospodarczej.

Niezmiernie doniosłe zagadnienia, jakie stoją obecnie przed rządem i społeczeństwem wobec konieczności przeprowadzenia sanacji gospodarczej, powoduje konieczność tem ściślejszej współpracy wszystkich zainteresowanych czynników. Ponadto ciężar samej pracy nad uzdrowieniem naszego życia gospodarczego musi być równomiernie podzielony pomiędzy rząd i społeczeństwo, gdyż tylko wówczas mogą być pomyślnie rozwiązane wszystkie kwestje, jakie domagają się załatwienia, a które nie mogą być jednostronnie i wyłącznie tylko przez czynniki rządowe ani zbadane, ani też przeprowadzone do pomyślnego końca.

To też przewidziana już w Konstytucji zasada powołania do życia samorządu gospodarczego dla poszczególnych dziedzin życia gospodarczego domaga się w obecnej dobie tem rychlejszej realizacji. Obok takich instytucji samorządu, jak izby rolnicze, handlowe, przemysłowe, rzemieślnicze, pracy najemnej i t. p., Konstytucja (art. 68) przewiduje połączenie tych izb w jednostkę wyższego rzędu, którą miałaby być Naczelna Izba Gospodarcza Rzeczypospolitej. Do tych instytucji miałaby należeć współpraca z władzami państwowemi w „kierowaniu“ życiem gospodarczem oraz w zakresie zamierzeń ustawodawczych.

Jak widzimy, Konstytucja przewidywała przedewszystkiem powołanie izb dla poszczególnych dziedzin życia gospodarczego, poczem dopiero izby te miałyby wyłonić jednostkę wyższego rzędu, reprezentującą wszystkie dziedziny i funkcjonującą pod nazwą Najwyższej Izby Gospodarczej Rzeczypospolitej. Niestety, realizacja tych postanowień Konstytucji ani w części dotychczas nie nastąpiła i nawet nie mogła nastąpić, gdyż okres inflacji zupełnie nie nadawał się do przeprowadzenia tak zasadniczo pomyślanych zamierzeń organizacyjnych. Wprawdzie mamy obecnie w poszczególnych dzielnicach bądź to izby rolnicze (Wielkopolska), bądź izby handlowe i przemysłowe (Wielkopolska, woj. Śląskie, Małopolska), bądź izby rzemieślnicze, lecz nigdzie nie posiadamy izb pracy najemnej, b. Królestwo Kongresowe zaś i Kresy wschodnie nie znają wogóle organizacji jakichkolwiek izb, opierając się dotychczas na najrozmaitszych stowarzyszeniach i związkach dobrowolnych.

Wprawdzie rząd wniósł już przed rokiem do Sejmu projekt jednolitej dla całej Polski ustawy o izbach przemysłowo-handlowych, jednakże projekt ten nie był dotychczas przez Sejm wzięty pod obrady. Wniesiony w swoim czasie przez rząd projekt ustawy o izbach rolniczych został w roku 1923 z powrotem wycofany. Projekt organizacji izb rzemieślniczych zawarty jest w projekcie ustawy przemysłowej, która niebawem wejdzie pod obrady Sejmu. Jednakże wszystkie te sprawy znajdują się jeszcze w tak początkowem stadjum, że nie mogą być wzięte za podstawę do stworzenia obecnie samorządu gospodarczego w całej Polsce, a tembardziej Najwyższej Izby Gospodarczej, o której istnienie najbardziej obecnie chodzi.

To też ostatnio powstała myśl utworzenia „Tymczasowej Najwyższej Izby Gospodarczej“, która miałaby na razie zastąpić instytucję, przewidzianą w artykule 68 Konstytucji. Oczywiście, że ta tymczasowa instytucja nie mogłaby być oparta na izbach niższego rzędu, gdyż te nie istnieją, lecz musiałaby powstać w drodze odmiennej, co już zasadniczo narusza strukturę Najwyższej Izby Gospo'arczej.

Cele i zadania tej izby polegałyby na pełnieniu roli doradczej i opinjodawczej dla Rządu. Wprawdzie już obecnie istnieje cały szereg takich ciał doradczych przy poszczególnych ministerstwach, lecz właśnie wobec nieskoordynowania działalności tych rad, nie są one wyrazem szeroko pojętego życia gospodarczego i reprezentują dość specjalne interesy. Tej ujemnej strony nie miałaby Tymczasowa Najwyższa Izba, jako składająca się z przedstawicieli wszystkich dziedzin życia gospodarczego.

Zadośćuczynienie zasadzie tej powszechności i równomierności reprezentowania poszczególnych dziedzin życia nie jest łatwe, właśnie wobec braku poszczególnych izb specjalnych. To też najtrudniejszem zadaniem rządu przy opracowaniu projektu ustawy o „Tymczasowej Najwyższej Izbie“ będzie sprawa jej składu i obok tego sprawa jej kompetencji, które w Konstytucji zostały niedość jasno sprecyzowane i już dziś przez poszczególne sfery zą zupełnie odmiennie komentowane.

Administracja gospodarstwa społecznego.

Administracja gospodarstwa społecznego jest jednym z czynników mającym wpływać zarówno na rozwój jak i upadek gospodarczy kraju. Jest to bardzo ważne zagadnienie, które długo pozostanie aktualnem ze względu na stosunki, jakie na ziemiach polskich odziedziczyliśmy po państwach zaborczych. Wskazywaliśmy już na niedomagania ustrojowe naszego organizmu gospodarczego (Przegląd Przemysłowo - Handlowy Nr. 1) oraz na konieczność ustalenia pewnego programu gospodarczego (Przegląd Przemysłowo-Handlowy Nr. 4), obecnie należy się zająć sprawą administracji gospodarstwa społecznego.

Jeżeli chodzi o charakterystykę stosunków w dziedzinie ustawodawstwa gospodarczego to trzeba stwierdzić, że panuje tu wielka różnorodność, chaos, mozajka ustawodawcza, które w dużym stopniu utrudniają administrację gospodarstwa społecznego, uniemożliwiają racjonalny podział administracyjny kraju i zespolenie poszczególnych dzielnic, oraz zakłócają jednolity rozwój ekonomiczny zjednoczonych ziem polskich. Po wojnie mieliśmy w Polsce kilka walut, będących prawnemi środkami płatniczemi. Anomalja ta została już usunięta, jednak w dziedzinie ustawodawstwa gospodarczego pozostała dotychczas z niewielkiemi wyjątkami. Nadal obowiązuje więc na ziemiach polskich ustawodawstwo niemieckie, rosyjskie, austrjackie a nawet węgierskie, nie mówiąc już o wprowadzeniu przez władze okupacyjne niemieckie i austrjackie. Stan taki panuje w ustawodawstwie górniczem, przemysłowem, handlowem i in., regulującem najważniejsze dziedziny naszego życia gospodarczego. Zrozumiałem jest, że w takich warunkach niedomaganie naszej administracji gospodarstwa społecznego muszą dawać się we znaki życiu gospodarczemu. A więc unifikacja ustawodawstwa gospodarczego i dostosowanie go do zmienionych warunków i potrzeb kraju staje się nieodzownym warunkiem ekonomicznego rozwoju Polski i budowania potęgi gospodarczej i politycznej Państwa.

Pewne prace w tej dziedzinie zostały już ukończone, mianowicie przeprowadzono unifikację prawa patentowego, wekslowego i czekowego. Poza tem został również opracowany projekt jednolitej dla całego Państwa ustawy przemysłowej oraz ustawy górniczej. Projekt ustawy przemysłowej będzie niebawem wniesiony do Sejmu, natomiast w sprawie projektu ustawy górniczej mają się jeszcze wypowiedzieć sfery zainteresowane. Nie wdając się w tej chwili w ocenę powyższych projektów ustaw, które w pewnych sferach wywołają niezadowolenie, trzeba stwierdzić, że jest to krok naprzód w dziedzinie unifikacji ustawodawstwa gospodarczego, zwłaszcza jeśli się zważy na ważne dziedziny życia gospodarczego, które w ten sposób zostaną uregulowane. Komisja Kodyfikacyjna i specjalna komisja międzyministerjalna opracowują projekt jednolitej dla całego Państwa ustawy akcyjnej, opierając się na ustawie akcyjnej szwajcarskiej i niektórych przepisach najnowszych ustaw akcyjnych niemieckiej i belgijskiej oraz uwzględniając warunki lokalne. Po za tem opracowywane są projekty innych ustaw, np. o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, nieuczciwej konkurencji i in.

Przed rokiem Rząd wniósł do Sejmu projekt ustawy o izbach przemysłowych i handlowych, które mają być zorganizowane według jednolitego typu na całym obszarze Państwa. Nie bacząc na to, że zorganizowanie izb przemysłowych i handlowych wiąże się ściśle z wprowadzeniem samorządu gospodarczego, Sejm nie spieszył się z uchwaleniem tej ważnej dla gospodarstwa społecznego ustawy.

Unifikacja ustawodawstwa gospodarczego została dokonana dotychczas w stosunkowo małym zakresie, natomiast najważniejsze dziedziny życia gospodarczego zmuszone są nadal posługiwać się ustawodawstwem, które otrzymaliśmy w spadku po państwach zaborczych. Zważywszy na doniosłe znaczenie omówionej sprawy, należy więc przyspieszyć proces unifikacji ustawodawstwa gospodarczego.

Konstytucja nasza wprowadza instytucję samorządu gospodarczego w formie Naczelnej Izby Gospodarczej, w której skład mają wejść przedstawiciele izb poszczególnych działów gospodarstwa społecznego. Samorząd gospodarczy może przyczynić się do ekonomicznego podniesienia kraju i gdyby był wprowadzony we właściwym czasie, rozwój naszego życia gospodarczego po wojnie byłby bardziej celowy i racjonalny. Niestety, pod tym względem sprawa została zaniedbana zarówno przez czynniki rządowe jak również ustawodawcze. Znaczenia tej instytucji zdawały się nie doceniać nawet sfery gospodarcze, bowiem w przeciwnym razie przedstawiciele tych sfer w Sejmie powinni byli podjąć inicjatywę ustawodawczą. Tego jednak nie zrobiono. Obecnie, kiedy Rząd zapowiedział wprowadzenie samorządu gospodarczego, okazało się, że sprawa nie została przygotowana, mianowicie niema przewidzianych w konstytucji organizacyj gospodarczych, których przedstawiciele mogliby wejść w

skład Naczelnej Izby Gospodarczej Rzeczypospolite:. Istnieją wprawdzie ciała doradcze przy poszczególnych ministerstwach, jednak ze względu na ich dowolny skład, wąski zakres działania i rozbicie — nie mogą odgrywać tej roli jaka przypadnie w udziale Naczelnej Izbie Gospodarczej, a zwłaszcza nie mają wpływu na kierunek ogólnej polityki gospodarczej Państwa. Ze względu na nieprzygotowanie sprawy — proponowane jest prowizorjum w formie tymczasowej Izby Gospodarczej, co bynajmniej nie zmienia zasadniczo obecnego stanu rzeczy. Wprowadzenie samorządu gospodarczego trzeba uznać za sprawę bardzo pilną i posiadającą doniosłe znaczenie, zwłaszcza obecnie, kiedy podjęto prace w kierunku uzdrowienia i ekonomicznego podniesienia kraju. Naczelna Izba Gospodarcza będzie miała do spełnienia ważne zadanie ustalenia w porozumieniu z czynnikami rządowemi i ustawodawczemi kierunku polityki gospodarczej Państwa.

Są jeszcze inne niedomagania w dziedzinie naszego ustawodawstwa, mianowicie znać na niem pośpiech, wskutek czego ustawy i rozporządzenia nie są gruntownie przemyślane. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest ciągła nowelizacja ustaw, wprowadzająca do ustawodawstwa czynnik płynności i chaosu oraz dezorjetująca nietylko społeczeństwo, lecz również administrację. Jedną z przyczyn tego zjawiska jest brak określonego kierunku polityki gospodarczej, szukanie dróg, a nawet eksperymentowanie. Po za tem trzeba również podkreślić fakt, że niektóre zagadnienia par excellence gospodarcze traktowane są pod kątem widzenia politycznych walk partyjnych.

Bolączkę stanowi również sposób publikowania ustaw i rozporządzeń. Np. taryfa celna została opublikowana bez koniecznych w takich wypadkach skorowidzów, wskutek czego trzeba dobrze znać jej układ, aby znaleźć daną stawkę celną, w przeciwnym zaś razie jest się narażonym na stratę czasu. Taryfy kolejowe są tak publikowane, że nie dla wszystkich są dostępne. Chronicznem jest zbyt późne publikowanie ustaw i rozporządzeń, co z jednej strony naraża gospodarstwo społeczne na straty materjalne, z drugiej zaś podrywa autorytet Państwa, a w każdym bądź razie wprowadza zamieszanie. Niejednokrotnie wytwarza się przykra sytuacja. Np. Państwo nakłada na obywateli pewne obowiązki, które muszą być wykonane w określonych terminach, jednak, publikując rozporządzenia bardzo późno, samo uniemożliwia dotrzymanie tych terminów. Również jednem z niedomagań naszej administracji gospodarstwa społecznego jest w wielu wypadkach brak szybkiej i stanowczej decyzji, wskutek czego nieraz ważne sprawy gospodarcze wleką się bardzo długo. Oczywiście normalny bieg życia gospodarczego nie znosi podobnego stanu niepewności. Wprawdzie sytuacja pod tym względem poprawiła się znacznie w ostatnich czasach, jednak wiele jeszcze pozostawia do życzenia.

Szereg wymienionych tutaj niedomagań administracji gospodarstwa społecznego może być łatwo usunięty, jednak musi nam przyświecać pewna myśl przewodnia, pewien cel. Przystępując do unifikacji ustawodawstwa gospodarczego i zakładania fundamentów pod gmach naszego gospodarstwa społecznego, musimy jasno sformułować kierunek polityki ekonomicznej Państwa-musimy sobie świadomie postawić cel, jaki zamierzamy osiągnąć. W przeciwnym razie nie stworzymy trwałych i stałych podstaw, na których powinno się rozwijać życie gospodarcze kraju. I oto w świetle tych rozważań staje przed nami konieczność ustalenia programu gospodarczego i wytknięcia kierunku polityki ekonomicznej oraz rozpoczęcie celowej pracy, zmierzającej do stworzenia potęgi ekonomicznej i politycznej Państwa.

M. J.

Traktaty handlowe.

Podpisanie pierwszych traktatów handlowych przez Polskę odnosi się do połowy 1921 r. Traktaty te były ratyfikowane i weszły w życie w 1922 r. (z Rumunją, Francją i Szwajcarją). W roku następnym weszły w życie dalsze traktaty (z Włochami, Austrją oraz Belgją i W Ks. Luksemburskiem). W roku 1924 zawarto i wprowadzono w życie 6 traktatów handlowych (z Jugosławją, Danją, Islandją, Finlandją, Anglją i Turcją). Na początku 1925 r. ciało ustawodawcze ratyfikowało dotychczas traktaty z Japonją, Szwecją i zapewne wkrótce będzie ratyfikowało podpisaną dn. 9 grudnia 1924 r. nową umowę handlową z Francją. Traktat z Anglją został rozciągnięty na Palestynę. Zostały podpisane traktaty handlowe ze Stanami Zjednoczonemi Ameryki Północnej, Norwegją, Holandją i Persją, a toczą się pertraktacje nad zawarciem traktatu z Węgrami, Czechosłowacją, Bułgarją, Niemcami. Państwo Polskie rozwija znaczną energję w kierunku oparcia swych stosunków handlowych z zagranicą na zasadach traktatowych.

Z treści traktatów wynika, że od zasady traktatów beztaryfowych, opartych wyłącznie na klauzuli największego uprzywilejowania bez specjalnych zniżek celnych (t. j. bez taryfy konwencyjnej), Polska przechodzi stopniowo do zasady traktatów taryfowych, którebу obok klauzuli największego uprzywilejowania zawierały wzajemne zniżki celne. Do 1925 r. wszystkie trak-

taty handlowe z wyjątkiem traktatu z Francją z 1922 r. i nowego traktatu z tymże państwem, podpisanego pod koniec 1924 r., były beztaryfowe. To znaczy, że Polska zadawalała się zapewnieniem sobie w drodze klauzuli największego uprzywilejowania równouprawnienia pod względem celnym na rynkach zagranicznych z innemi krajami, które na tych rynkach otrzymały lub otrzymają zniżki celne. To równouprawnienie jej wystarczało, ponieważ w okresie spadku waluty w Polsce eksport jej towarów nie wymagał specjalnych preferencji celnych. Obecnie, nie znajdując już w złej walucie sztucznej podniety do eksportu, Polska przywiązuje wagę do utorowania dróg eksportu dla swoich towarów poprzez zagraniczny mur celny. Dlatego nietylko nowa umowa handlowa z Francją z 1924 r. (ma być wkrótce ratyfikowana i wprowadzona w życie) zawiera bardzo obszerne, znacznie obszerniejsze niż w pierwszej umowie, listy, towarów, które uzyskują zniżki celne, ale również opracowana obecnie umowa z Czechosłowacją będzie typowym przykładem umowy handlowej taryfowej.

Pragniemy zwrócić uwagę na to, że zawieranie umów handlowych taryfowych przedstawia jednak dla Polski pewne trudności, których nie napotyka większość znaczni jszych państw europejskich. Trudności te wynikają z charakteru eksportu Polski: eksport Polski skoncentrowany jest na nieznacznej liczbie towarów (węgiel, który stanowi około $^1/_4$ wartości wywozu, cukier, drzewo surowe i tarte, produkty naftowe, trzoda chlewna i produkty rolnicze, tkaniny bawełniane i wełniane, przędza wełniana, cynk i blacha cynkowa, dalsze produkty hutnicze i walcownicze, rury), gdy import rozłożony jest bardziej równomiernie na rozmaite towary, dlatego istnieje trudność w ustalaniu równowagi pomiędzy wzajemnemi zniżkami celnemi. Za przyznanie zniżek dla kilku artykułów kontrahenci Polski wymagają od niej zniżek dla większej liczby towarów. Inną trudnością rokowań handlowych jest fakt, że systemowi reglamentacji sąsiadów swoich (Niemcy, Czechosłowacja, Rosja Sowiecka). Polska nie może przeciwstawić takiego samego systemu, ponieważ zasadniczo zwolniła swój handel zagraniczny od zakazów, pozwoleń i kontyngentowania. Państwa zaś wzmiankowane z systemu swego robią specjalną broń traktatową.

Mówiąc o ewolucji w kierunku traktatów taryfowych trzeba zaznaczyć, że zniżki konwencyjne w obu umowach francusko-polskich i w opracowywanej umowie czechosłowacko-polskiej mają formę % od ceł autonomicznych. Forma ta nie zamyka drogi do autonomicznej zmiany wysokości ceł. Polska niechętnie tylko odstępuje od tej zasady, pragnąc zachować sobie możność zmiany ceł ze względu na nieustalone jeszcze warunki gospodarcze na rynku światowym i ze względu na przeżywany w tej chwili w kraju kryzys przemysłowy. W podpisanej w 1924 r. umowie handlowej z Francją Polska w jednym tylku miejscu zobowiązuje się nie zmieniać cła—mianowicie w pozycji wina. System ten możnaby nazwać systemem francuskim, bowiem Francja w traktatach swych nigdy nie związuje swoich stawek celnych, bądź przyznając procentowe zniżki od różnicy między taryfą maksymalną a minimalną, bądź przyznając cło taryfy minimalnej, którego wysokość w umowie nigdy się nie ustala.

W traktacie z Czechosłowacją będzie już kilka wypadków związania cła czyli ustalenia go w drodze konwencji na pewnej wysokości. W drodze wzajemności Polska otrzymuje związanie ceł Czechosłowackich na produkty naftowe. W sprawie tej isinieje rozbieżnośc stanowiska wytwórców produkujących przeważnie na rynek wewnętrzny i wytwórców zainteresowanych przedewszystkiem w eksporcie, — ci ostatni oczywiście chętnieby wiązali cła zagraniczne, za co oczywiście trzeba płacić wiązaniem własnych ceł.

Z innych dziedzin, traktaty handlowe Polski z zagranicą zapewniają przedewszystkiem swobodę penetracji gospodarczej kapitałów, spółek i osób na terytorjum obu stron, podług ogólnie przyjętych zasad. Całkowite równouprawnienie prawne i podatkowe przyznane jest pod tym względem drugiej stronie, z wyjątkiem pewnych dziedzin (przedewszystkiem finansowej i ubezpieczeniowej) i wogóle t. zw. dziedzin użyteczności ogólnej, gdzie prawo wykonywania zawodu przez cudzoziemską spółkę lub obywateli obcych może być poddane specjalnym warunkom w ustawach miejscowych. Traktaty zapewniają w szczególności całkowitą swobodę krążenia kapitałów obcych i procentów od nich.

Ze względu na specyficzne warunki gospodarcze Polski dąży ona, zwłaszcza w niektórych traktatach, do pewnych ograniczeń prawa osiedlenia się obywateli obcych. Niema to jednak najmniejszego wpływu na stosunki handlowe, przemysłowe i finasowe Polski z zagranicą.

Analizując traktaty handlowe Polski odnosi się wrażenie, że są one rezultatem pewnego kompromisu między ideą samowystarczalności, a ideą ekspansji gospodarczej.

Ta ostatnia idea zyskuje coraz więcej na sile, ponieważ odpowiada polskim warunkom gospodarczym. Bowiem z jednej strony mamy w Polsce niejako naturalną nadprodukcję węgla, produktów naftowych, drzewa, produktów rolniczych, trzody, a potem cukru, cynku — z drugiej zaś strony przemysł polski zależny jest od surowców włókienniczych zagranicznych (bawełna i wełna) oraz w dużym stopniu od dostawy maszyn i instalacji zagranicznych. Pierwsze trzeba wywieźć, za drugie trzeba płacić środkami pieniężnemi, uzyskanemi z zagranicy, polski zaś bilans płatniczy dotychczas składa się głównie z bilansu handlowego. Powyższe okoliczności wskazują na konieczność ekspanji gospodarczej: od niej zależy nietylko egzystencja gałęzi produkujących na eksport, ale również egzystencja gałęzi, produkujących głównie na rynek wewnętrzny.

S. Fr. Kr.

OŻYWIENIE RUCHU BUDOWLANEGO.

Nie ulega wątpliwości, że hasło ożywienia ruchu budowlanego jest obecnie najpopularniejszem z pośród życzeń i pragnień życia gospodarczego.

Potrzeby dostarczenia większej ilości mieszkań dowodzić, ani nawet wskazywać niema konieczności. Potrzebę tę, bezpośrednio, lub pośrednio, odczuwają niemal wszyscy. Ale ożywienie ruchu budowlanego ma, obok tego, doniosłość rozleglejszą, jako potężny czynnik przyśpieszenia ogólnego tempa w naszem życiu gospodarczem. Ruch budowlany — to rozwój produkcji przemysłu: ceramicznego, cementowego, metalowego, drzewnego, szklanego i węglowego — a więc gałęzi, posiadających u nas pierwszorzędne znaczenie, operujących krajową produkcją i surowcami krajowemi. Ruch budowlany — to zmniejszenie bezrobocia i wzrost konsumcyjnej siły ludności — a więc także powód do rozwoju tych dziedzin produkcji, które bezpośrednio z ruchem budowlanym się łączą. Ruch budowlany — to — podług określenia P. Premjera Grabskiego, „ten punkt zaczepienia, który koniecznie trzeba uchwycić, aby puścić w szybki ruch całą machinę wytwórczości i obrotu“.

A więc ruch budowlany — to jeden z najważniejszych czynników odrodzenia finansowego i gospodarczego Polski.

W jakich rozmiarach spodziewać się można ożywienia tego ruchu? W tych oczekiwaniach i nadziejach trzeba być umiarkowanym i powściągliwym. Nie wszystkie przemysły pomocnicze są dostatecznie przygotowane do obsłużenia już w roku bieżącym potrzeb budownictwa. W tem położeniu są przemysły cegielniany i drzewny. Braki w tym zakresie zmusić mogą do odłożenia na następny sezon budowlany wykończenia części tegorocznego programu budowlanego. Z drugiej strony, widoczna już tendencja zwyżkowa cen materjałów budowlanych jest przeszkodą na razie trudną do zwalczenia. Jeżeli dodać jeszcze niedostateczność kredytu, najwyżej w szóstej części zaspakajającego potrzeby budownictwa — okaże się, że konieczny jest okres conajmniej pięcioletni dla dojścia ruchu budowlanego do poziomu, który pozwoli usunąć trapiący nas głód mieszkaniowy.

Pomimo tych trudności, należy popierać wszelkiemi rozporządzalnemi środkami rozwój ruchu budowlanego, gdyż potrzeby nasze w tym zakresie są olbrzymie. Wojna zniszczyla na terenie ziem polskich około jednego i trzy czwarte miljona budynków, w tem: 6,586 szkół, 1,969 kościołów, 1,793 różnych budynków o charakterze publicznym, 27,000 domów mieszkalnych murowanych, pół miljona domów drewnianych i około $1^1/_4$ miljona budynków gospodarczych. Wartość tego zniszczenia wyraża w sumie około $1\frac{1}{2}$ miljarda złotych. Dotychczas odbudowano około $^2/_3$ budynków zniszczonych. Ponieważ postęp odbudowy był najsilniejszy na wsi, koszt, potrzebny do zupełnego usunięcia zniszczeń w pozostałej, trzeciej części budynków, oblicza się na sumę około $^3/_4$ miljarda złotych.

Biorąc pod uwagę tylko 12 głównych miast w Polsce, głód mieszkaniowy wyraża się w ilości 125,000 mieszkań, przedstawia zaś koszt około półtora miljarda złotych. Chcąc ten brak uzupełnić w ciągu lat choćby 10, należałoby rocznie budować w Polsce 90,000 mieszkań, a więc wydawać na ten cel około $^3/_4$ miljarda złotych.

Niezależnie od potrzeb mieszkalnych, odczuwać się daje brak gmachów publicznych dla administracji, sądownictwa, szkolnictwa i t. d. Zaspokojenie tych potrzeb, nawet w dłuższym okresie czasu, wymagałoby rocznie kilkuset miljonów złotych.

Pierwszorzędne znaczenie dla ożywienia ruchu budowlanego posiada sprawa kredytu. Już zaznaczyliśmy wyżej, że kredyt ten jest w wysokim stopniu niedostateczny — i dlatego nieodzowne jest jego powiększenie.

Jak wiadomo, rząd przeznacza na cele budowlane około 100 miljonów złotych z pożyczki amerykańskiej. Dalsze zwiększenie obrotowego budownictwa powstać ma z emisji obligacji (z poręką państwa). Obligacje te umieszczone być mają przedewszystkiem na rynkach zagranicznych. Dalej projektowana jest emisja Listów Zastawnych — również na powiększenie kapitału obrotowego. Niekiedy jednak mogłaby ta emisja służyć dla celów bezpośredniego finansowania robót budowlanych, np. przy nadbudowach domów, lub przy remoncie. Wreszcie rząd opracował projekt ustawy „O popieraniu budowy domów mieszkalnych w miastach“. Ustawa ta przewiduje stopniowe tworzenie „państwowego budowlanego funduszu“ z opodatkowania lokatorów w miastach. Fundusz ten służyć ma do wyrównania różnicy między oprocentowaniem pożyczki, udzielanej budującemu (które wynosić winno 5 — 8%, a rzeczywistym kosztem kredytu zagranicznego, który obecnie wyniesie zapewne około 12% (wraz z kosztami pośrednictwa).

Z tego zestawienia wynika, że na razie kredytem rozporządzalnym jest tylko ta część pożyczki amerykańskiej, która na cele kredytu budowlanego przeznaczona będzie. A więc i względy kredytowe zakreślą ożywieniu budownictwa dość szczupłe granice.

W końcu zastanowić się należy, jaka techniczna postać przyszłego ruchu budowlanego winna być uznana zą najbardzlej celową, a więc pożądaną. Otóż zdaniem kół kompetentnych, przed zorganizowaniem pomocy dla budownictwa prywatnego—rząd winien wybudować potrzebną ilość domów dla swoich potrzeb — a, co za tem idzie, zwolnić lokale, zajmowane obecnie w domach prywatnych. Ruch budowlany winien się zatem rozpocząć od gmachów na użytek rządu. W wielkich miastach są jeszcze do przeprowadzenia nadbudówki—i prywatny ruch budowlany zapewne najbardziej intesywnie zwróci się w tym właśnie kierunku.

T. W.

Rozwój gdańskiego portu.

Cyfry gdańskiej statystyki urzędowej, dotyczącej ruchu portowego w Gdańsku, najdobitniej wykazują, jak dzięki przyłączeniu gospodarczemu tego portu do Polski, Gdańsk rozwija się i wzrasta, zyskując coraz to większe znaczenie na Bałtyku.

Ostatnio ogłaszane dane statystyczne, dotyczące ruchu okrętowego i obrotu towarowego stanowią dalsze potwierdzenie tego, że tylko dzięki ścisłej łączności gospodarczej z Polską port w Gdańsku może przewidywać dalszy i to wspaniały rozwój, gdyż pomimo powojennego kryzysu gospodarczego i trudnej sytuacji ekonomicznej na całym świecie, cyfry za ostatnie lata wykazują nietylko stały wzrost ruchu portowego, lecz jednocześnie uwidaczniają, że ruch ten przewyższył cyfry, jakie dały najlepsze lata przedwojenne.

Tak więc, ruch okrętowy w gdańskim porcie w porównaniu z najkorzystniejszym rokiem przed wojną, da nam następujący obraz:

	Przypłynęło		Odpłynęło	
	statków	netto rej. ton	statków	netto rej. ton
1912	2.992	970.653	2.974	993.152
1921	2.632	1.568.276	2.623	1.603.723
1922	2.712	1.423.129	2.697	1.428.820
1923	2.913	1.731.747	2.873	1.710.433
1924	3.312	1.634.970	3.330	1.648.050

Z powyższego zestawienia widać, że w porównaniu z rokiem 1912 wzrosła tu nietylko ilość statków, przewijających się przez gdański port, lecz przedewszystkiem ich pojemność, co dowodzi, że obecnie przychodzą do Gdańska statki nie o znaczeniu lokalnem, lecz zaoceaniczne, nadające Gdańskowi charakter portu światowego. Jeśli bowiem w roku 1912 przeciętna pojemność statku wynosiła około 325 ton, to obecnie pojemność ta wynosi 494 netto rej. ton.

Niezmiernie szybki rozwój ruchu okrętowego po wojnie, jaki możemy zaobserwować w gdańskim porcie jest istotnie wyjątkowy i nie da się porównać z normalnym rozwojem, jakiemu podlegają inne porty, chociażby najpotężniejsze. Działa tu bowiem specjalny czynnik, wpływający na silniejszy rozwój, a tym czynnikiem jest właśnie połączenie gospodarcze z Polską. Dla porównania niech tu posłużą cyfry, dotyczące tonażu okrętów, przypływających do Antwerpji w roku 1913 i w latach powojennych, przyczem podamy tu cyfry absolutne tonażu i stosunek procentowy następnych lat do roku 1913. Uczyniwszy to samo dla portu w Gdańsku, otrzymamy następujący obraz:

Rok	Tonaż przypływaj. statków		Stosunek % do r. 1913	
	Antwerpja	Gdańsk	Antwerpja	Gdańsk
1913	14.146.819	918.097	100,0	100,0
1919	5.300.876	935.466	37,5	101,9
1920	10,852,341	987,750	77,5	107,6
1921	12.980.874	1.567.633	91,5	170,8
1922	15.050.182	1,423.132	106,4	155,0
1923	17.349,098	1.722.927	122,6	187,6
1924	19.302.534	1.634.970	136,4	178,1

Widzimy więc, że w gdańskim porcie nawet rok 1919 był korzystniejszy, niż rok 1913, czyli że Gdańsk znalazł się o trzy lata wcześniej na poziomie przedwojennym, niż Antwerpja, która dopiero w roku 1922 osiągnęła cyfrę przedwojenną. Wzrost zaś ruchu okrętowego w Gdańsku dosięgnął już obecnie cyfry o 78% wyższej, niż przed wojną, dążąc, jakkolwiek z wahaniami, do stałego podwyższania się.

Również pod względem flagi widzimy bardzo znaczną zmianę, gdyż w roku 1912 mieliśmy do czynienia z okrętami, reprezentującemi zaledwie siedem państw, (cztery inne państwa figurują razem z cyfrą 9 okrętów, przyczem żadne z nich nie wysłało więcej, jak 3 statki), o tyle obecnie liczba państw reprezentowanych przez swe okręty w Gdańsku wzrosła do czternastu, czyli wdwójnasób, nie licząc znów Litwy (1 statek), Rosji (3 statki), Belgji (1 statek) i Japonji (1 statek), z któremi łącznie liczba flag wyniosłaby ośmnaście. Nadto należy podkreślić znaczne procentowo zwiększenie się ilości statków duńskich w stosunku do ogółu statków (z 5,99 do 18,58%), angielskich (z 8,26 do 14,41%), francuskich (0,20 do 4,89%) i amerykańskich (z 0,09 do 3,29). Jest to jednym jeszcze dowodem, że Gdańsk nabiera dzięki połączeniu z Polską znaczenia istotnie międzynarodowego.

Co się tyczy obrotu towarowego, to i tu widzimy ogromną zmianę na lepsze, zwłaszcza w rubryce wywozu, co nam wykaże następująca tabela (w tonach):

	przywóz	wywóz
1912	1.141.455,0	1.311.757,0
1922	466.286,0	505.466,0
1923	654.929,2	1.062.863,6
1924	738.071,9	1.636.485,4

Umyślnie pomijamy tu lata 1920 i 1921, kiedy obrót towarowy w Gdańsku dawał również ogromne cyfry, jednakże kiedy wywołane to było stosunkami anormalnemi, gdyż przywozem środków żywności z Ameryki. Przywóz ten w następnych latach zmniejszył się bardzo silnie. Lecz właśnie przytoczone tu cyfry wskazują na

to, że zarówno cyfra przywozu, jak i wywozu z roku na rok się zwiększa, cyfra zaś wywozu w roku 1924 znacznie już przekroczyła najlepszą cyfrę przedwojenną, pomimo, że wywóz zboża z Polski nadal był ograniczany.

Znaczenie tych cyfr i zależność gospodarcza Gdańska od Polski uwypukli się tem bardziej, gdy określimy powyższe cyfry w stosunku procentowym do ogólnego przywozu i wywozu Polski, przyczem odrzucimy tu cyfrę wywozu węgla polskiego, który w obecnym czasie ze względów gospodarczych, a głównie komunikacyjnych nie może być eksportowany przez gdański port. Ujrzymy tu, że w cyfrach procentowych gdański obrót stanowił:

w roku	przywóz	wywóz
1922	27 proc.	24 proc.
1923	20 „	21 „
1924	31 „	36 „

ogólnego polskiego przywozu, względnie wywozu. Tak więc dowodzi to, że już w obecnej chwili ruch morski przez Gdańsk stanowi dla polskiego handlu zagranicznego bardzo poważny odsetek, który niewątpliwie przy zgodnej współpracy Gdańska z Polską mógłby się bardziej jeszcze powiększyć.

Co się tyczy kwestji, jakie z poszczególnych towarów składają się na wyżej wskazane cyfry importu i eksportu, to tu gdańska statystyka wskazuje nam, że w przywozie najpoważniejsze miejsce zajmują artykuły żywnościowe, dając 234.120,7 ton, z czego 83.931,5 tony stanowią śledzie solone. Już daleko mniejsze cyfry pod względem wagi, lecz tem niemniej poważne ilości wykazują artykuły kolonialne, a mianowicie: tytuń — 8.616,9 tony, kawa — 4.740,7, cukier — 4.534,7, kakao — 2.326,5 i herbata — 1.578,1 tony. Z innych artykułów spożywczych należy wymienić: wina — 3.839,9 tony, spirytualja — 1.578,9 i pszenicę — 2.705,8 tony.

Następną co do wielkości jest grupa produktów zwierzęcych, której przywóz stanowił 127.581,9 tony, z czego nawozy — 97.575,6, oleje i tłuszcze zwierzęce 15.216,7 i skóry — 12.492,0 tony. Z innych towarów zasługuje na uwagę w przywozie: węgiel — 104.548,1, oleje roślinne — 13.996,5, rudy, żelazo i stal — 71.792,6 tony i wyroby metalowe — 16.141,6 tony. Znikome natomiast ilości wykazuje bawełna — 2.466,1 tony i wełna — 4.898,2 t., gdzie cyfry te w parównaniu z rokiem 1923 zmalały o blizko 40%.

Co się tyczy wywozu, to tu na pierwszem miejscu stoi drzewo i wyroby z drzewa, dając cyfrę 1.018.949,8 tony, z czego 972.970,5 tony drzewa, 13.388,1 t. wyrobów ciesielskich i bednarskich i 6.762,5 t. gotowych wyrobów z drzewa. Wywóz wyrobów roślinnych wyniósł 25.801,3 tony. Drugie miejsce zajmują artykuły żywnościowe, dając 440.645,2 tony, które rozpadają się na następujące towary: cukier — 163,455,4 tony; owies i jęczmień — 111.597,3 t., żyto — 59.460,9 tony, pasza — 2.788,4 t., tytuń — 1.377,9 tony. Pozatem dalszy wywóz śledzi solonych wyniósł 5.134,3 tony.

Trzecią grupę stanowią materjały opałowe, wykazując sumę 78.233,7 tony, z czego węgiel 40.811,8 t. i ropa i przetwory 32.519,4 tony. Z innych grup towarów zasługują na uwagę produkty zwierzęce — 32.340 ton, artykuły chemiczne — 17.625 ton, wyroby metalowe — 6.410,8 tony i papier — 11.316 ton.

Ogółem wywóz we wszystkich tu wymienionych grupach wykazuje w porównaniu z poprzednim rokiem znaczne polepszenie.

Byłoby rzeczą bardzo pocieszającą, gdyby wymowa powyższych cyfr skłoniła Gdańsk do traktowania swego stosunku do Polski pod kątem widzenia gospodarczego z pominięciem szkodliwych tylko dla rozwoju portu tendencji politycznych, pociągających za sobą rozluźnienie tak korzystnych dlań stosunków handlowych z Rzecząpospolitą Polską.

Bene.

Szanownych Prenumeratorów,

zalegających w opłacie prenumeraty, uprzejmie prosimy o wpłacenie należności

ZA DRUGI KWARTAŁ ZŁ. 6

na konto „Przeglądu Przemysłowo-Handlowego“ w P. K. O. Nr. 1465.

Rozporządzenie o ulgach celnych.

Zostało podpisane nowe rozporządzenie o ulgach celnych, które zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie z dnia 12 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108 z 1924 r. poz. 977). Natomiast nowe rozporządzenie nie uchyla mocy prawnej rozporządzenia z dnia 5 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25 z 1925 r. poz. 170) i rozporządzenia z dnia 30 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34 z 1925 r. poz. 235)

Nowe rozporządzenie wchodzi w życie 14-go dnia po ogłoszeniu w Dz. Ustaw R. P. i będzie obowiązywało do dnia 1 sierpnia 1925 r.

Termin ważności pozwoleń Ministerstwa Skarbu, wydanych na zasadzie par. 1-go rozporządzenia z dnia 12 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108 poz. 977) zostaje przedłużony na dwa miesiące od dnia wejścia w życie omawianego rozporządzenia.

Omawiane rozporządzenie zawiera w par. 3 ważne postanowienie treści następującej: te ulgi, których zastosowanie uwarunkowane jest pozwoleniem Ministerstwa Skarbu, mogą być udzielane tylko w stosunkach z Państwami, które podpisały z Polską konwencje handlowe. Do podań, mających na celu uzyskanie ulgi celnej, należy dołączyć świadectwo pochodzenia, wystawione podług ogólnych przepisów, dotyczących świadectw pochodzenia (zaopatrzone w wizę konsularną).

Na mocy powyższego postanowienia te ulgi celne, których uzyskanie wymaga złożenia podania, będą przyznawane tylko wtedy, jeżeli przedmioty te pochodzą z krajów, z któremi mamy podpisane umowy handlowe, chociażby umowy te nie weszły jeszcze w życie.

Podobnie w par. 2. który przewiduje możność przyznania przez Ministra Skarbu ulgi celnej w razie sprowadzania z zagranicy używanych kompletnych urządzeń fabrycznych, figuruje zastrzeżenie, że ulga celna może być przyznana tylko w stosunkach z państwami, które podpisały konwencje handlowe z Polską.

Co się tyczy zmian, jakie przynosi nowe rozporządzenie w listach towarów, korzystających z autonomicznych ulg celnych, to zmiany te są następujące.

Zostały wykreślone z rozporządzenia, to znaczy, że nie będą nadal korzystały z ulg celnych autonomicznych następujące towary:

poz. 27 p. 2. Ekstrakty, esencje i etery owocowe z domieszkę alkoholu (dotychczas płaciły 80% cła),

poz. 57 p. 1 c. d. Obuwie skórzane wagi 1200 gramów i mniej (para), (dotychczas 60% cła),

poz. 57 p. 2. Obuwie płócienne (60%),

poz. 57 p. 3. Uw. 1 i 2. Części obuwia (80%)

poz. 65 p. 4. Wapno (80%),

poz. 66 p. 2 a, b, c. Kamienie (80%).

poz. 66 p. 9. Kamienie litograficzne (80%),

poz. 71 p. 2. Szmergiel i t p. mielone (80%),

poz. 73 p. 3. Naczynia kamienne (80%),

poz. 76 p. 7 a, b. Wyroby porcelanowe techniczne (80%),

poz. 169 p. 8 c. Filmy niewyświetlone (80%),

poz. 169 p. 10. Przyrządy ortopedyczne (80%),

poz. 169 p. 11. Przyrządy miernicze (80%),

poz. 173 p. 9. Samochody omnibusowe i sanitarne (80%),

poz. 174 p. 4. Wagony wąskotorowe (80%),

poz. 186 p. 1. Wełna czesana (czesanka) (80%),

poz. 186 p. 2, 3, 4. Przędza wełniana (80%),

poz. 187 i 188. Tkaniny bawełniane (80%),

poz. 190 p. 1. Liny (80%),

poz. 199 p. 1 i 2. Tkaniny wełniane (z wyjątkiem samodziałowych — p. 3),

poz. 205 p. 3 i Uwaga. Wyroby dziane wełniane, także konfekcjonowane (80%),

poz. 205 p. 4 b. i Uwaga. Wyroby dziane bawełniane i t. p., barwione i merceryzowane, także konfekcjonowane (80),

poz. 209 p. 1 a. Bielizna z tkanin bawełnianych merceryzowanych tkanych wielobarwnie oraz bielizna sztywna (kołnierzyki, mankiety, koszule z gorsami, gorsy) — dodatek 20% przewidziany w taryfie celnej zostaje przywrócony (był obniżony do 10%),

poz. 209, p. 2. Odzież męska z tkanin wełnianych czesankowych oraz z innych tkanin, o ile ma dodatki jedwabne lub półjedwabne (przywrócony dodatek 20% zamiast ulgowego 10%),

poz. 194 p. 1. Linoleum (80%),

Zmniejszono ulgę celną na następujące towary:

poz. 35 p. 2. Bryndza (stosowano cło 50%, obecnie 80% cła normalnego),

poz. 51 p. 6 c. Margaryna i sztuczne masła jadalne (dawniej 60%, obecnie 80% cła),

poz. 72 p. 6. Cegły dynasowe (dawniej 10%, obecnie 20% cła),

poz. 77 p. 8-c. Szkła do wyrobu witraży (dawniej 40%, obecnie 60%),

poz. 78 p. 2. Szyby lustrzane niepolerowane na powierzchni (dawniej 40%, obecnie 80%),

poz. 108 p. 4. Kwas azotowy o stężeniu 40° B i mniej (dawniej 10%, obecnie 80%),

poz. 117 p. 7-b. Oleje o zawartości poniżej 1% wolnych kwasów tłuszczowych (dawniej 40%, obecnie 50%),

poz. 167 p. 21. Maszyny do szycia bez pozwoleń (dawniej 20%, obecnie 30%),

poz. 198 p. 2. Wojłok do przybitek myśliwskich (dawniej 20%, obecnie 40%),

Przy rurach wiertniczych (poz. 152 p. 7-a, b) umieszczono klauzulę, że z chwilą wprowadzenia w życie konwencji handlowej z Czechosłowacją cło ulgowe dla rur o średnicy powyżej 300 mm. będzie wynosiło 15%, zamiast 10% i dla rur o średnicy 100 — 300 mm. będzie wynosiło 45%, zamiast 30%. Cło 15%, względnie 45% przy zniżce konwencyjnej 30% będzie wynosiło tyle, ile wynosi obecnie (przed wprowadzeniem w życie konwencji) przy zniżce 10% względnie 30%.

Wprowadzono nowe ulgi celne lub powiększono dotychczas istniejące:

poz. 62 p. 4. Nasiona lucerny, za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu — będzie się płaciło 10% cła.

poz. 78 p. 1a, b, c, d. Szyby lustrzane niematowe, o powierzchni do 20,000 cm. kw. włącznie—80%.

poz. 108 p. 9. Kwas salicylowy—20%.

poz. 112 p. 25 b. Nadchloran potasu—60%.

poz. 143 p. 5-a. Blachy paleniskowe—40%.

poz. 156 p. 5-a. Kabloszyny, za pośrednictwem Ministerstwa Skarbu — 10%.

poz. 167 p. 27-c. Łożyska rolkowe bez płyt podstawowych i bez konsol — 10%.

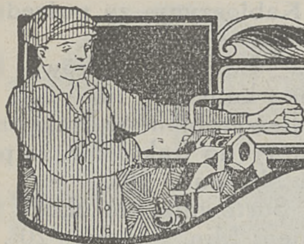
poz. 167 p. 34. Niewyrabiane w kraju przyczepne pługi i kultywatory do traktorów, za pozwoleniami Ministerstwa Skarbu — 10%.

poz, 167 p. 39-e. Sortowniki do zboża (do młocarń)—za pozwoleniem Min. Skarbu—20%.

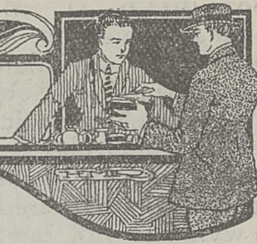
poz. 169 p. 17. Mierniki elektrotechniczne, amperomierze, woltomierze, okresomierze, ohmomierze, wattomierze, galwanoskopy, galwanometry, za pozwoleniem Min. Skarbu—20%.

Do zmian redakcyjnych w listach towarowych należą: w poz. 27 p. 7-a, b sformułowano „mleko w proszku“ zamiast „mączki mleczne“ oraz w poz. 37 p. 3-a cło ulgowe 80% dla łososi solonych, dodano: „za pozwoleniem Min. Skarbu dla fabryk konserw“.

Zmiany w listach towarowych bądź są wynikiem opinji Komitetu Celnego i uchwał Komitetu Ekonomicznego Ministrów, bądź pozostają w związku z bliskiem wejściem w życie nowej umowy handlowej z Francją (z dn. 9.XII 1924 r.) i umowy handlowej z Czechosłowacją.

Nieobecny sprzedawca.

Większość akwizytorów grzeszy często zbyt wielkiem zaufaniem w swój towar i w siebie samych, i dlatego niedość znaczenia przypisuje konkurencji.

Czasami przyznają się oni do tego, że konkurent pobił ich przy pewnej tranzakcji, ale zawsze jako tłumaczenie swego niepowodzenia przytaczają cały szereg wytartych zresztą argumentów, które rzadko kiedy odpowiadają prawdzie.

Mówi się więc o redukcji cen, o dogodnych warunkach kretydowych, o protekcji, często kładzie się to na karb wyższego gatunku towaru lub silniejszej reklamy.

Ale jest jedna rzecz, do której żaden akwizytor nie chce się przyznać, a mianowicie to, że jeżeli inny sprzedawca dostał zamówienie, to jedynie dlatego, ponieważ częściej odwiedzał klijenta.

Tak samo dzieje się w reklamie. Są firmy, które bardziej wierzą w duże rozmiary ogłoszenia umieszczanego w dużych odstępach czasu, niż w mniejsze ogłoszenia często powtarzane.

A jednak ta umiejętność „czuwania" nad klijentem jest w sprzedaży rzeczą pierwszorzędnej wagi, chociaż nie jest doceniana przez ogół sprzedawców. Wydaje im się, że zamówienia otrzymuje się dzięki wybitnym osobistym zdolnościom sprzedającego, szczęśliwie pomyślanej formule tranzakcji, którą posługują się zawsze, ponieważ raz okazała się skuteczną.

Niektórzy dowodzą, że człowiek przez własne doświadczenie nie może nauczyć się tego, co należy robić, może natomiast poznać, czego robić nie trzeba. Twierdzą oni, że tylko niepowodzenia i porażki mogą być dobrym kierownikiem czynów.

Teorja ta może i jest słuszna w pewnych wypadkach, jeżeli jednak chodzi o sprzedaż to tak nie jest, ponieważ zwykle sprzedawca jest nieobecny w czasie, kiedy ponosi porażkę z rąk swego konkurenta.

Normalnie akwizytor nie jest w stanie przewidzieć kiedy klijent będzie potrzebował jego towaru. Zgłasza się do niego w chwili, jaka mu się wydaje odpowiednia. Skoro go spotka odmowa, odchodzi. Przechodzi jednak pewien okres czasu, potrzeba danego towaru staje się rzeczą aktualną, a ponieważ sprzedawcy niema, więc ten, który jest pod ręką otrzymuje zamówienie. Gdyby nasz sprzedawca był tam, to miałby wszelkie szanse dostania go. Ale go nie było, nie miał więc nawet sposobności do ocenienia, jak ważną rzeczą dla niego jest ta atmosfera, jaką stworzyła potrzeba towaru.

Jakim więc sposobem ten sprzedawca może być obecnym nawet podczas swej nieobecności?

Doświadczeni, a nadewszystko pomysłowi sprzedawcy uciekają się do różnych sposobów.

Tak naprzykład jeden z podróżujących akwizytorów miał zawsze ze sobą zamiast zwykłych biletów wizytowych, które łatwo mogą zginąć wśród innych, znacznie większe karty firmowe czerwonego koloru. Odbiegały one tak znacznie od szeregu innych kart i adresów, że w chwili potrzeby łatwo je było znaleźć. Trudno było o nich zapomnieć, ponieważ się przy każdej sposobności rzucały w oczy.

Inny sprzedawca znowu wyspecjalizował się w sposobach inkasowania pieniędzy od opornych dłużników. Ponieważ jest to wielka sztuka, więc taki ekspert, który mógł nie jedno poradzić i w wielu wypadkach pomóc, był zawsze pożądanym gościem, Wszyscy klijenci znali go z tej strony, i większość ich miała dla niego pewien dług wdzięcznością który spłacała przez dawanie mu zamówień. Człowiek ten nie namawiał na kupno towaru, nie potrzebował przekonywać klijenteli o jego zaletach, ale otrzymywał zamówienia jako wyraz wdzięczności za wyświadczone przysługi.

Inny jeszcze starał się poznać „prywatne" gusty swych klijentów. Kto interesował się bibljofilstwem, temu wysyłał różne wiadomości, jakie spotkał w prasie; dla filatelisty zbierał marki pocztowe, które mu przesyłał z odpowiednim listem; amatorowi sportu sygnalizował pewne wiadomości i szczegóły, które go mogły obchodzić. Tą drogą starał się utrzymać w pamięci klijenta, aby ten nie zapomniał o nim, kiedy trzeba będzie zaopatrzyć się w jego towar.

Można w ten sam sposób utrzymać kontakt z klijentelą przez dostarczanie im materjałów, bezpośrednio dotyczących ich interesu. Skoro się spotka gdzie interesujące ogłoszenie konkurencji, lub też reklamę z innej branży, ale taką że ją można z powodzeniem zastosować i w tej, to należy to klijentowi przesłać. Jakiś nowy system prowadzenia przedsiębiorstwa, zastąpienie siły ludzkiej przez odpowiednią maszynę, dobry pomysł powiększający sprawność lub zmniejszający koszty, — wszystko to należy komunikować klijentowi, aby mu się przypomnieć i przekonać go, że jego dobro ma się stale na celu.

Znalezienie sposobu zachowania tegoż kontaktu z klijentelą nie jest trudne, skoro tylko akwizytor ma dosyć silnej woli, aby się na takie postanowienie zdobyć i wykonywać je stale.

T. Skarzyński.

KRONIKA KRAJOWA PRZEMYSŁ

Życzenia przemysłu metalurgicznego.

Prezes Rady ministrów i minister skarbu, p. Wł. Grabski, przyjął przedstawicieli przemysłu metalurgicznego, którzy przedstawili życzenia tego przemysłu.

Prezes Związku polskich hut żelaznych, p. Surzycki, mówił o obecnym stanie polskiego hutnictwa żelaznego w wojew. kieleckiem i krakowskiem. Naczelnym postulatem przemysłu metalurgicznego jest przedłużenie czasu pracy w hutach wojew. kieleckiego i krakowskiego do 10 godzin dziennie, gdyż taki dzień roboczy obowiązuje w hutnictwie niemieckiem i na naszym Górnym Śląsku. Następnym postulatem jest powiększenie sumy kredytów, z jakich korzystają huty żelazne w Banku gospodarstwa krajowego oraz obniżenie stopy procentowej tego kredytu; oprócz kredytu towarowego jest niezbędny kredyt długoterminowy na inwestycje, obecnie bowiem, przy drożyźnie kredytów bieżących, huty nie mogą ulepszać się technicznie. Trzecią ważną dla przemysłu metalurgicznego kwestją jest sprawa polityki taryfowej minist. kolei, przemysł metalurgiczny domaga się znacznej zniżki taryf na przewóz surowców, a nadto uważa, że polityka „daleko idącej depresji cen", stosowana przez minist. kolei przy zakupach w hutach żelaznych, nie leży w interesie samego kolejnictwa. Rozwijając tezy, wystawione przez p. Surzyckiego, p. St. Stanowski uzasadniał potrzebę wprowadzenia w hutnictwie żelaznem 10-godzinnego dnia pracy, co dać ma zwiększenie wydajności pracy o 20%, a zwiększenie zarobków robotniczych o 25%. P. J. Dębicki mówił o polityce przewozowej, domagając się zniżki taryf i przedłużenia udzielanych przez kolej kredytów 2-tygodniowych do miesiąca przy regulowaniu należności za przewóz.

W odpowiedzi na postulat wprowadzenia w przemyśle metalurgicznym 10-godzinnego dnia pracy, p. wiceminister pracy Jankowski oświadczył, że na mocy art. 6 i art. 16 ustawy o czasie pracy huty mają możność przedłużania czasu pracy w granicach 120 godzin nadliczbowych rocznie.

Wiceminister kolei, p. inż. Eberhardt, zaznaczył, że ministerstwo kolei, dążąc do poczynienia jaknajdalej idących ulg dla życia gospodarczego, wprowadziło już 40 taryf wyjątkowych i w dalszym ciągu robić będzie wszystko dla poczynienia ulg życiu gospodarczemu; jednakże pamiętać musi nietylko o tem, aby pokryć własne koszty, ale i o tem jeszcze, aby kapitały, użyte na budowę kolei, były oprocentowane.

Reasumując przebieg dyskusji, p. premjer zaznaczył, że sprawę hutnictwa żelaznego uważa za jedno z zagadnień najważniejszych doby obecnej. Polska musi mieć własny przemysł metalurgiczny i musi zrobić wszystko, aby przemysł ten wydźwignąć z obecnego stanu depresji.

Z przemysłu cukrowniczego.

Dowiadujemy się, że spożycie cukru w roku bieżącym wydatnie się zwiększa. Ministerstwo Skarbu liczy się z możliwością wzrostu spożycia w Polsce powyżej 23,000 wagonów, co w zestawieniu z zeszłoroczną konsumcją 18,000 wagonów stanowiłoby znaczny krok naprzód. Należy przypuszczać że niedługo już osiągniemy skalę spożycia z przed wojny (27,000 wagonów). Obecnie mamy poza sobą jedynie Jugosławję, Rumunję i Rosję. Jeżeli zaś zważymy, że sąsiednie Niemcy i Czechosłowacja spożywają po 24,04 kg. na głowę ludności, t. j. blisko czterrkrotnie więcej, niż my (6,35 kg.) dotychczas, Anglja 38,56 kg., Danja 48,08 kg. i Stany Zjednoczone 50,80 kg., to dopiero uświadomimy sobie, jak dalecy jesteśmy pod tym względem od państw Zachodu. Zaznaczyć należy, że gdybyśmy spożywali rocznie tylko dwa razy więcej, nie mielibyśmy ostrego kryzysu cukrowniczego, a cena cukru mogłaby być znacznie zniżona.

W związku z zaciąganą przez Związek Cukrowni warszawski pożyczką angielską w wysokości 2 milj. funtów szterl., niedawno bawili w Warszawie przedstawiciele konsorcjum banków angielskich. Niestety, jak się dowiadujemy, do podpisania kontraktu nie doszło, gdyż Anglicy nie chcieli się zgodzić na poniesienie wyjątkowo wysokich opłat stemplowych przy spisywaniu aktu, wynoszących 150 tys. złotych. Obliczono, że znacznie mniejsze koszty pociągnie za sobą podróż do Anglji przedstawicieli przemysłowców polskich oraz pokrycie kosztów tranzakcji w Londynie, gdzie nie przekroczą one sumy 500 złotych. W tym duchu też powzięto postanowienie. Odpowiednie władze skarbowe powinny były zainteresować się tranzakcją i znaleźć jakąś drogę wyjścia z wytworzonej sytuacji. W rezultacie Skarb Państwa nic na pożyczce nie zyskał, a finansiści angielscy opuścili Polskę z przeświadczeniem o oryginalnych stosunkach, panujących u nas w dziedzinie finansowej.

Centrala polskiego przemysłu artystycznego.

Jak nas informują, w dniu 7 b. m. powstała nowa placówka przemysłu artystycznego w Polsce p. n. „Centrala polskiego przemysłu artystycznego".

Zadaniem tej Centrali będzie popieranie rozwoju polskiego przemysłu artystycznego, a zwłaszcza sztuki stosowanej przemysłu ludowego i działu kościelnego przez urządzanie wystaw zakładanie wytwórni, organizowanie kursów i t. p. Na czele spółki stoi cały szereg wybitnych osób ze świata naukowego i artystycznego. Między innymi znajdujemy tam nazwisko prof. Noakowskiego prof. arch. Buraczewskiego inż. Szczepańskiego, art. malarza Mozurowskiego, art. Sopczak-Sobczyńskiego i wielu innych, Centrala rozporządza wspaniałym lokalem przy Nowy-Zjazd 1, którego otwarcie nastąpi w bieżącym miesiącu.

Z przemysłu naftowego

Odbyło się posiedzenie przedstawicieli firm, należących do „Zjednoczenia gospodarczego rafinerji olejów mineralnych", na którem załatwiono ważniejsze sprawy dotyczące przemysłu rafineryjnego oraz organizacji „Zjednoczenia". Między innemi, ze względu na dalszą zwyżkę ceny ropy oraz wzrost cen produktów naftowych na rynkach światowych, cennik nieznacznie podwyższono. Wybrano komisję, która ma opracować sprawy rozdziału ropy dla przeróbki, ustosunkowanie cen ropy do ceny produktów wspólnego biura sprzedaży w kraju i ściślejszej organizacji eksportowej.

Dyrekcji Zjednoczenia polecono rozpocząć układy w sprawie przystąpienia rafinerji, nie biorących dotychczas udziału w tej nowej organizacji.

Przemysł i Handel Garbarski.

W miesiącu lutym, tak w przemyśle jak też w handlu garbarskim panowała w dalszym ciągu nadzwyczajna ciasnota gotówkowa, mimo tego przy końcu miesiąca nastrój na towar gotowy był trochę mocniejszy, ze względu na zwyżkę cen surowca zagranicą o 20 proc.

— Transakcji było, mało gdyż tak fabryki jak i hurtownicy kredytują bardzo ostrożnie.

Zagranicą w dalszym ciągu nasyca nasz rynek swoimi wyrobami. które kalkulują się taniej z powodu niższych kosztów produkcji.

Naogół stagnacja trwa w dalszym ciągu. Przemysł garbarski domaga się wydatnej pomocy kredytowej Rządu lub kredytów zagranicznych oraz ochrony przemysłu przed zalewem obcych towarów.

Produkcja soli potasowej w Polsce.

Jak się dowiadujemy, dwie kopalnie soli potasowej znajdujące się w okręgach drohobyckim i stanisławowskim w ciągu 10 miesięcy wyprodukowały 3,290 ton kainitu oraz 7.310 ton sylwinitu. Dane te pochodzą z min. handlu i przemysłu z obliczeń za styczeń r. b. W porównaniu z grudniem ub. r. produkcja soli potasowej wzrosła w tym miesiącu o 2,601 ton.

Nowa walcownia miedzi.

Jak nas informują, firma Norblin Buch i Werner przystąpiła do częściowego uruchomienia nowowybudowanej walcowni miedzi w okolicy Sanoka. Będzie to największy tego rodzaju zakład w Polsce: urządzenie walcowni stanowi ostatni wyraz techniki w tym kierunku.

KRONIKA KRAJOWA HANDEL

Ceny cegły.

Wyłoniona przez Biuro badania cen komisja artykułów budowlanych poddała zbadaniu sprawę drożyzny cegły i srodków, mogących spowodować obniżkę ceny tego najważniejszego artykułu budowlanego.

Cena cegły wynosi obecnie w Warszawie 85 zł. za 1,000 sztuk z dostawą (na cenę tę składają się koszty produkcji, wynoszace w cegielniach podwarszawskich 58 zł., naładunek i przewóz koleją 7 zł. i koszty przewozu na budowę 20 zł.) W okręgu pomorskim cegła jest o wiele tańsza: cegielnie pomorskie, wskutek zmechanizowanego przerobu, mają tańsze koszty robocizny i niższe koszty ogólne, wskutek czego koszt 1,000 cegieł na Pomorzu wynosi w cegielni 40,02 złote. W tym stanie rzeczy cegła pomorska może skutecznie konkurować na rynku warszawskim z cegłą, produkowaną pod Warszawą. Co się tyczy robocizny, to Biuro badania cen nie stwierdziło płac nienormalnych — natomiast, w związku z przewidywanem ożywieniem ruchu budowlanego, zjawiły się żądania podwyżki płac. Zdaniem Biura badania cen, należałoby poprzeć postulat przedłużenia dnia pracy w okresie sezonu budowlanego, co jest możliwe w ramach obowiazującej ustawy o czasie pracy Cenę cegły podnosi w pewnej mierze również podatek obrotowy (płacony dwukrotnie, przez cegielnię i przez przedsiębiorcę budowlanego, co stanowi 3,5 zł. od 1,000 cegieł), oraz podatek miejski od ładunków, wynoszący obecnie 3,1 zł. od 1,000 cegieł. Wreszcie 25% kosztu cegły na budowie kosztuje transport kołowy w Warszawie. W tym stanie rzeczy Biuro badania cen przedstawiło komitetowi ekonomicznemu ministrów tezy następujące: Przy udzielaniu pomocy kredytowej dla przemysłu budowlanego przez państwowe instytucje kredytowe uwzględniać należałoby przedewszystkiem cegielnie o zmechanizowanym przerobie, następnie uzależniać pomoc kredytową od odpowiedniej zniżki cen cegły. Należy poprzeć postulat zwiększenia ilości godzin pracy dziennej w sezonie budowlanym. W nowelizacji ustawy o podatku obrotowym pożądane jest przeprowadzić zniżkę podatku obrotowego, płaconego przez cegielnię i przedsiębiorcę budowlanego. Należałoby przynajmniej na sezon obecny znieść podatek miejski od ładunków, wynoszący 3,19 zł. Przy budowlach większych w Warszawie przeprowadzić możność transportu przy pomocy tramwajów i samochodów ciężarowych Dla wzmożenia produkcji cegły należy popierać inicjatywę budowania cegielni polowych.

O termin protestowania weksli.

Wielce dotkliwym ciężarem dla kupiectwa, zarówno warszawskiego, jak i prowincjonalnego jest konieczność wykupywania weksli w pierwszym dniu płatności. Jak wiadomo, rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14.11 1924 r. o prawie wekslowem (Dz. U. R. P. nr. 100 poz. 926) postanawia w art. 37 i 43, że weksle mogą być wykupywane i protestowane zarówno w dniu oznaczonym k wekslu, jako dzień płatności jak i w ciągu dwóch następnych dni poprzednich. Mimo to Bank Polski i banki prywatne wprowadziły inną praktykę o ile nie jest wykupiony w 1 dniu płatności, odsyłają go do rejenta celem zaprotestowania. Taki stan rzeczy naraża kupiectwo na niepotrzebne koszty, związane z wykupieniem wekslu u notarjusza, ogromnie utrudnia sytuację kupca wobec ciągłego braku gotówki i naraża na zbyt pośpieszne wciąganie na czarną listę; pozbawianie kredytu bardzo solidnych i skrupulatnych firm i t. d, to też centrala związku kupców wystąpiła do Banku Polskiego i Związku banków w Polsce z wnioskiem o obowiązkowe przedstawianie wekslu do zapłaty i o przyjmowanie takowej w ciągu czasokresu przewidzianego w prawie wekslowem o odsyłanie weksli do protestu dopiero w trzecim dniu płatności.

Wystawa win owocowych.

Towarzystwo ogrodnicze warszawskie urządza dnia 24, 25 i 26 kwietnia r. b. w lokalu własnym w Warszawie, ul. Bagatela nr. 3 wystawę win i przetworów z soku owocowego. Wystawa ta będzie przeglądem win i produktów z soku, urządzeń technicznych przetwórni, laboratorjów przetwórczych, wreszcie piśmiennictwa z tej dziedziny.

Podczas wystawy wygłoszone będą pogadanki na temat najważniejszych zagadnień z dziedziny przetwórstwa.

Celem wystawy jest przyczynienie się do rozwoju i udoskonalenia tej gałęzi przemysłu ogrodniczego oraz zapoznanie szerszej publiczności z wartością krajowych napojów owocowych.

Wystawcy chcąc przekonać społeczeństwo o dobroci swych wyrobów, będą bezinteresownie częstować zwiedzających.

W skład komitetu wystawy wchodzą pp.: prof. Edmund Jankowski — prezes Zw. zrzeszeń ogrodniczych, prof. technologji fermentacji Politechniki warszawskiej Wacław Iwanowski, Kazimierz Kulwić — prezes T-wa ogrodniczege. dr. Marceli Różański, Andrzej Mering, Aleksander Weryho-Darowski— prezes Związków wytwórców win owocowych, Leon Karasiński i Gabrjel Rostowski.

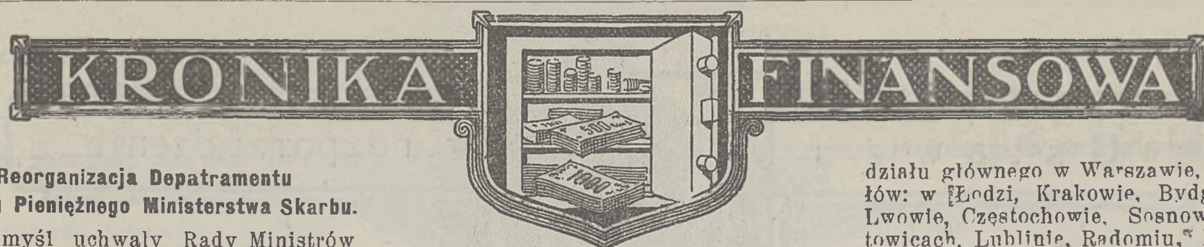
Bliższych informacji o wystawie udziela w godz. od 9—2 biuro Tow. Bagatela 3.

Ulgi dla eksportu.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów postanowił zawiesić w całości pobieranie podatku obrotowego od następujących towarów eksportowanych: mąka ziemniaczana i krochmal, ziemniaki suszone i płatki, wódki, likiery, spirytus. superfosfaty, parafina, kopalniaki, słupy telegraficzne i papierówka z wyjątkiem osikowej, wszelkie drzewo ciosane i tarte z wyjątkiem osikowego, cement, wyroby szklane, węgiel kamienny, brykiety i koks, produkty naftowe, żelazo, cjanki potasu i sodu, azotniak, karbid, kwas siarkowy, żelazo i stal wszelkiego rodzaju, wyroby surówki, rury i łączniki, podkładki, haki, łubki, śruby i nity, naczynia emaljowane, maszyny rolnicze, maszyny i aparaty, przędza i tkaniny ze sztucznego jedwabiu, tkaniny bawełniane i wełniane oraz półwełniane, dywany. Następnie postanowiono znieść cło wywozowe od słupów telegraficznych, kopalniaków, kłód do wyrobów podkładów kolejowych oraz papierówki — z wyjątkiem osikowej bez względu na grubość.

Zjazd kupiectwa.

Pragnąc dać możność przedstawicielom kupieckich stowarzyszeń przedłożenia rządowi swych postulatów w związku z przeżywanym kryzysem gospodarczym Minister Przemysłu i Handlu zwołuje na dzień 25 b. m. zjazd przedstawicieli kupiectwa, który będzie obradował pod przewodnictwem p. Ministra P. i H. Zaproszeni są do wzięcia udziału w zjeździe przedstawiciele organizacyj kupieckich całej Polski.

Reorganizacja Depatramentu Obrotu Pieniężnego Ministerstwa Skarbu.

W myśl uchwały Rady Ministrów z d. 8 bm. departament obrotu pieniężnego składa się z sześciu wydziałów: środków płatniczych, dewizowego, bankowego, rady spółdzielczej, kredytu publicznego i polityki kredytowej.

a) Wydział środków płatniczych załatwia sprawy: moneterne i innych znaków płatniczych, sprawy organizacyjne i funkcje nadzorcze w stosunku do instytucji emisyjnej biletowej, sprawy miernika wartości, sprawy oszczędności społecznych, sprawy tytułów wierzytelnych i obrotu wekslowego, czekowego i przekazowego, oraz innego obrotu bezgotówkowego, sprawy nieskonsolidowanego długu państwowego (zadłużenie w instytucjach kredytowych, zobowiązania Skarbu krótkoterminowe i a vista), sprawy Państwowych Zakładów Graficznych i Mennicy, wreszcie sprawy ustawodawstwa walutowego i sprawy Skarbu Narodowego.

W skład tego wydziału wchodzi referat spraw osobowych urzędników departamentu, oraz podległych departamentowi urzędów względnie zakładów do VII stopnia służbowego włącznie.

b) Wydział dewizowy załatwia sprawy polityki dewizowej, sprawy obrotu walutami obcemi i bilansu handlowego i płatniczego Polski, sprawy organizacji giełd i nadzoru nad niemi, sprawy dotyczące dysponowania skarbowemi zapasami walut obcych, akceptowania umów międzynarodowych i prywatno-prawnych rządowych, powodujących wypłaty i wpływy w walutach zagranicznych, sprawy nabywania nieruchomości przez obcokrajowców wreszcie — do czasu unifikacji walutowej Polski i Gdańska — sprawy walutowe gdańskie.

c) Wydział bankowy spełnia funkcje nadzorcze i załatwia sprawy organizacyjne samorządowych i prywatnych zakładów kredytu długo — i krótkoterminowego z wyjątkiem funkcji i spraw zastrzeżonych wydziałom: środków płatniczych i polityki kredytowej oraz sprawy zatwierdzania i zmian statutu spółek akcyjnych.

d) Wydział rady spółdzielczej załatwia sprawy wynikające z art. 108 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. Nr. 111 poz 703).

c) Wydział kredytu publicznego załatwia sprawy stosunków kredytowych polskich zagranicą, sprawy długu i obciążeń Skarbu Państwa, z wyjątkiem zastrzeżonych wydziałowi środków płatniczych spraw długu nieskonsolidowanego, sprawy nadzoru nad warunkami kredytu obligacyjnego i rynku obligacyj, oraz innych zobowiązań dłużnych na okaziciela, wreszcie sprawy likwidacji długów państw zaborczych.

f) Wydział polityki kredytowej załatwia sprawy obrotu kredytowego w Państwie, w szczególności zaś sprawy akcji kredytowo-gospodarczej Rządu, sprawy państwowych funduszów gospodarczych i udzielanych przez Skarb Państwa gwarancyj, sprawy organizacyjne i nadzoru banków państwowych wreszcie sprawy nadzoru nad akcją kredytową państwowych, półpaństwowych i samorządowych instytucyj kredytowych.

Departamentowi obrotu pieniężnego podlegają:
1) Urząd Pożyczek Państwowych;
2) Państwowe Zakłady Graficzne;
3) Mennica Państwowa;
4) Inspektorat Bankowy.

Monety 5-złotowe.

Rząd wniósł do Sejmu opracowany przez min. skarbu projekt ustawy, który zmienia tekst art. 5 rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej w przedmiocie systemu monetarnego przez podwyższenie próby monet wartości 5-złotowych z 750° na 900°, tak, że część art. 5 dotycząca monet 5-złowych, otrzyma brzmienie następujące: „Monety srebrne po 5 złotych wybijane będą ze stopu, zawierającego na 1,000 części ogólnej wagi 900 części srebra i 100 części miedzi. Waga monet po 5 złotych wynosi 25 gr, średnica zaś 37 milimetrów". Oznaczając w powyższem rozporządzeniu stosunkowo nizką próbę monet srebrnych, rząd powodował się względami oszczędnościowemi. Obecnie, z uwagi na wyjaśnienie państwowej sytuacji finansowej, staje się możliwem poprawienie próby monet srebrnych, co pociągnie za sobą zwiększenie wydatków na bicie bilonu. Wydatek ten opłaci się skarbowi państwa, gdyż emisja monet srebrnych o wyższej próbie przyczyni się do jeszcze większego wzrostu zaufania do naszej waluty. Rząd projektuje zmianę próby jedynie dla monet 5-złotowych, wzorując się pod tym względem na praktyce, przyjętej w innych państwach, gdzie stosowana jest próba lepsza dla monet srebrnych o wyższej wartości, tak np. państwa Unji łacińskiej biją monety 5-frankowe 900 ej próby, 2, 1 i pół frankowe—835-ej próby, Austrja bije 5-koronówki 900-ej próby, a 2 i 1-koronówki—835-ej próby, Rosja biła 1 i półrublówki 900-ej próby, a pozostały bilon—500-ej próby, Niemcy biją monety 900-ej próby, Anglja biła przed wojną 5, 2½, 2, 1 i ½-szylingówki 945-ej próby, w ostatnim czasie 1-szyl. także 500-ej próby, Holandja bije monety 945-ej próby, St. Zjednoczone—900-ej próby, Danja, Szwecja i Norwegja — 800-ej próby.

Z Banku Polskiego.

W Banku Polskim odbyła się konferencja dyrektorów ważniejszych oddziałów tej instytucji, mianowicie: oddziału głównego w Warszawie, oddziałów: w Łodzi, Krakowie, Bydgoszczy, Lwowie, Częstochowie, Sosnowcu, Katowicach, Lublinie, Radomiu, Białymstoku i w Wilnie. W toku dyskusji omawiano sprawy, dotyczące polityki kredytowej i walutowej Banku Polskiego. Uchwalono powstrzymać się od dalszego rozszerzania kredytów. Obradowano nad rewizjami w niektórych bankach, oraz nad zamknięciem im dalszego kredytu w razie wykrycia nadużyć, co uczyniono już po rewizji w czterech bankach w Łodzi.

Ustalono, że zapas walut w Banku Polskim stale się zmniejsza, między innemi, wskutek masowych wyjazdów za granicę, oraz nadmiernego wwozu towarów zbytkownych.

Z państwowego Banku Rolnego.

Jak się dowiadujemy, opracowana przez państwowy Bank Rolny instrukcja szacunkowa, która po jej zatwierdzeniu umożliwi przeprowadzenie w szybszym tempie rozrachunków z właścicielami majątków ziemskich, nabywanych przez tę instytucje w celu reformy rolnej jest obecnie przedmiotem uzgodnienia, dokonywanego przez min. reform rolnych z min. skarbu. Dotychczasowy brak tych przepisów przewleka znacznie procedurę wykupu majątków ziemskich, gdyż w każdym wypadku zawierane przez państwowy Bank Rolny układy kupna wymagają zalegalizowania przez ministra reform rolnych. Dążąc do zabezpieczenia sobie możliwie znacznych obszarów, które pozwolą na prowadzenie akcji parcelacyjnej, państw. Bank Rolny pertraktuje w ostatnim czasie o nabycie dóbr żywieckich w Małopolsce, stanowiących własność ks. Stefana Habsburga.

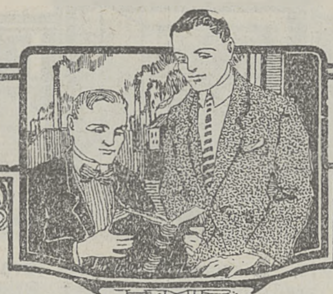
O obniżenie stopy podatkowej.

W związku z projektem noweli do ustawy o podatku przemysłowym, Związek polskich prywatnych zakładów ubezpieczeniowych wysunął postulat obniżenia stopy podatkowej z 2% na 1% Żądanie swe motywuje związek tem że obciążenie obecne dosięgające łącznie z podatkami samorządowemi i opłatami stemplowemi 5 i pół proc., podraża niezmiernie koszty ubezpieczenia, co jest w obecnej sytuacji szczególnie niepożądane. Wpływ do skarbu państwa z dotychczasowego podatku obrotowego z tej dziedziny wynosi około 1 miljona złotych. W razie uwzględnienia postulatu wymienionego związku wpływ ten zmalałby do połowy, co nie stanowiłoby jednak w całokształcie wpływów budżetowych zbyt wielkiej różnicy.

W sprawie nabywania akcyj Banku Polskiego.

Do nabywania akcyj Banku Polskiego upoważniony został Bank Spółek Zarobkowych przy ul. Jasnej w Warszawie. Niezależnie od wspomnianego banku kupno tych akcyj przeprowadza nadal Pocztowa Kasa Oszczędności.

Ustawy i rozporządzenia.

Uiszczanie podatku majątkowego akcjami.

Rząd wniósł do sejmu projekt ustawy, opracowany przez ministerstwo skarbu, który uzupełnia postanowienia ustawy o podatku majątkowym w tym kierunku, że przewiduje uiszczenie podatku przez przemysłowe spółki akcyjne własnemi akcjami. Zezwolenia na uiszczenie podatku majątkowego akcjami ma udzielać rada ministrów w wypadkach, gdy względy ogólno państwowe będą tego wymagały.

Projekt niema charakteru represyjnego, przewiduje on bowiem uiszczenie podatku akcjami jedynie na życzenie płatnika.

Uzasadnienie swoje znajduje projekt w specjalnych trudnościach, w jakich znalazły się w związku z podatkiem majątkowym znaczniejsze przemysłowe spółki akcyjne.

Należy zaznaczyć, że przejęcie części akcji umożliwi rządowi w pewnych wypadkach uzyskanie wpływu na przedsiębiorstwa przemysłowe, pozostające dotychczas pod wyłącznym wpływem kapitału zagranicznego.

Tekst omawianego projektu ustawy jest następujący:

Art. 1. Art 58 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o podatku majątkowym („Dz. Ust. R. P." Nr. 94 poz. 746) uzupełnia się w sposób następujący:

„e) przez przemysłowe spółki akcyjne akcjami tychże spółek".

Art. 2. Zezwolenie na uiszczenie podatku majątkowego akcjami (art. 1) będą udzielane przez radę ministrów jedynie w tych wypadkach, gdy względy ogólnopaństwowe będą tego wymagały.

Art. 3. Stosunek procentowy ogólnej nominalnej sumy akcji, które będą przyjęte na pokrycie podatku majątkowego, do nominalnej wartości kapitału akcyjnego spółki oznaczy minister skarbu w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu.

Stosunek ten nie może być jednak mniejszy od stosunku procentowego, w jakim pozostaje kwota prawomocnie wymierzonego podatku majątkowego, względnie zaległej jego części, do ogólnej wartości majątku spółki, przyjętej za podstawę wymiaru podatku majątkowego.

Art. 4. Należny podatek majątkowy uznany będzie za uiszczony z chwilą przyjęcia przez skarb państwa na zasadzie art. 3 niniejszej ustawy ilości akcji.

Sposób zarachowania przyjętych akcji na poczet podatku majątkowego określi minister skarbu.

Art. 5. Minister skarbu władny jest dokonywać wszelkich tranzakcji akcjami, przyjętemi przez skarb państwa na zasadzie niniejszej ustawy.

Art. 6. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się ministrowi skarbu w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

O cła przy wywozie nasion zbożowych.

W związku z rozprządzeniem ministrów skarbu, przemysłu i handlu oraz rolnictwa i dóbr pańtwowych z dn. 20.1. 1925 r. w sprawie uzupełnienia pozycji 247 i 348 tar. celnej (Dz. U. R. P, nr. 9 p. 70) ministerstwo skarbu podaje do publiczniej wiadomości co następuje:

Ubiegający się o wolny od cła wywóz kwalifikowanych nasion zbóż jarych, stosownie do uwagi do poz. 247 i 248 tar celnej. winni w podaniach, wnoszonych do ministerstwa skarbu przez ministerstwo rolnictwa i dóbr państwowych wskazywać:

1) Urząd celny, przez który zamierza się wywozić towar,

2) ilość eksportowanego towaru z uwzględnieniem ilości worków,

3 nazwisko i miejsce zamieszkania eksportera i odbiorcy.

Nadto do każdego podania należy dołączyć.

4) zaświadczenie, wystawione przez wydział lub też sekcję nasienną lokalnej Izby, względnie Towarzystwa rolniczego, że przeznaczony do eksportu towar jest kwalifikowanym materjałem nasiennym,

5) 2 wzorki pl mb, któremi worki z wywożonym towarem muszą być plombowane.

Ulgi podatkowe dla kapitałów zagranicznych.

Rada Ministrów dn. 18 b. m. uchwaliła projekt ustawy o ulgach podatkowych dla kapitałów zagranicznych, lokowanych na obszarze Rzeczypospolitej. Celem przyciągnięcia kapitałów zagranicznych do Polski projekt ustawy tej przewiduje zwolnienienie od 10 proc. podatku od kapitałów i rent: 1. przychodów z wkładów na rachunek bieżący i z wszelkich innych wkładów procentowych, ulokowanych w instytucjach kredytowych, domach bankowych i kantorach wymiany; 2. przychodów z kapitałów pieniężnych, pożyczonych bez względu na formę instytucjom i przedsiębiorstwom obowiązanym do publicznego składania rachunków, o ile wkłady (względnie kapitały) należą do osób fizycznych i prawnych, mających zagranicą miejsce stałego zamieszkania (względnie siedzibę). Pozatźm art. 2 projektu zawiera upoważnienie dla Ministra Skarbu do zwalniania od 10% podatku od kapitałów i rent, przychodów (kuponów) od obligacji, emitowanych przez związki samorządowe, instytucje kredytu długoterminowego, tudzież przez przedsiębiorstwa przemysłowe. Udzielone na podstawie tego upoważnienia ulgi ułatwią uzyskanie niezbędnych środków na cele inwestycyjne i będą precedensem do usunięcia innych straszaków prawodawczych, utrudniających napływ obcych pieniędzy do kraju.

Opłaty za paszporty zagraniczne.

Opłaty za paszporty zagraniczne zostały zmienione i wynoszą: za zwykły paszport zagraniczny 250 zł., za ponowne zezwolenie na wyjazd zagranicę 250 zł. za wielokrotny paszport zagraniczny bez obowiązku każdorazowego uzyskania zezwolenia na ponowny wyjazd 750 zł., za ulgowy paszport na wyjazd zagranicę w celach handlowych 25 zł., za ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd w tychże celach 25., za ulgowy paszport na wyjazd zagranicę w celach naukowych, społecznych, brania udziału w międzynarodowych zjazdach i leczenia się 20 zł., za ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd w tychże celach 20 zł. paszport żeglarski 3 zł. Robotnicy i osoby udające się zagranicę w celach zarobkowych otrzymują paszporty bezpłatnie przy posiadaniu wymaganych dowodów. Przytem zwracamy uwagę, że paszporty wielokrotne wydawać mogą Starostwa oraz magistraty miast wydzielonych, wszystkie inne paszporty jak dotychczas województwo.

Zeznanie o dochodzie.

Ministerjum skarbu podaje do wiadomości, że termin składania zeznań o dochodzie do wymiaru podatku dochodowego za rok 1925 przez osoby fizyczne, spadki wakujące i osoby prawne przesunięto na dzień 31 maja 1925 r.

Różne. Różne.

Półtora miljarda złotych na drogi wodne. Takiej sumy potrzeba na budowę sieci kanałów w Polsce.

Na podstawie ustawy z dnia 9 lipca 1919 r. uchwalił sejm budowę trzech kanałów: 1) z zagłębia Śląskiego i Dąbrowskiego do Warszawy, z odgałęzieniem do Łodzi i Płocka, 2) kanału łączącego Bug z Wisłą pod Warszawą i 3) kanału z Krakowa do Wisły przy ujściu Sanu, jako przedłużenie kanału węgierskiego, który był przed wojną rozpoczęty na przestrzeni Kraków — Spytkowice.

Odnośnie do 1-go t. zw. kanału węglowego *z Śląska do Torunia* z odgałęzieniem Łęczyca — Warszawa i Pątnów — Poznań, to według gotowego projektu wynosi długość kanału od Mysłowic do Torunia 423 klm. na kwotę 255 milj zł., odnoga z Łęczycy do Warszawy 132 klm. na kwotę 54 milj. zł. i odnoga z Pątnowa do Poznania 128 klm. na kwotę 45 milj. zł. Razem więc koszty tego kanału wyniosłyby 350 milj. zł. a program budowy rozłożony na 8 lat wymagałby rocznej dotacji około 44 milj. zł.

Odnośnie do projektu drugiego kanału, który ma znaczenie kanału światowego, łączy bowiem Wisłę z Prypecią a względnie z Dnieprem, czyli morze Bałtyckie z morzem Czarnem, to wymaga on szczegółowego opracowania i może być rozpoczęty po ukończeniu kanału węglowego.

Co się tyczy kanału krakowskiego, to roboty te są tak daleko zaawansowane, że w interesie skarbu państwa leży, by przystąpić bezzwłocznie do kontynuowania tej budowli, przerwanej oddawna, a wykonanej kolosalnym nakładem pracy i pieniędzy, ażeby budowlę tę uchronić od dalszego niszczenia.

Wedle pobieżnych zestawień ogólna sieć dróg wodnych sztucznych długości przeszło 2 200 klm. oraz przebudowa istniejących kanałów, jak Ogińskiego, Królewskiego itd. wyniosłaby około 1.500 miljonów zł., co przy okresie 25-letnim obciążyłoby rocznie skarb państwa sumą około 60 milj. zł.

Nowa droga wodna do morza.

Dowiadujemy się, że w Min. Robót Publicznych toczą się obecnie obrady w sprawie projektu żeglugi kabotażowej na linji Tczew-Wisłoujście-Gdynia, z pominięciem Nowego portu. Zrealizowanie tego projektu jest ściśle zależne od uzyskania kredytów w wysokości 1.500.000 zł. Suma ta ma być użyta na wybudowanie magazynów i rozszerzenie portu wiślanego w Tczewie. Z sumy tej mają być również pokryte koszty, związane z pogłębieniem Wisły na przestrzeni Tczew-Wisłoujście do głębokości 2 mtr. oraz na zakupienie odpowiedniej ilości statków przewozowych i holowników.

Dalsze prace w porcie Gdyni.

Obok prac przy robotach ziemnych, które przeprowadza się w związku z budową doków odbywa się obecnie bagrowanie (pogłębianie) basenu portowego i ostateczne wykończanie drugiego molo. Obecnie nadeszła do Gdyni partja narzędzi i maszyn, potrzebnych do dalszych planowych robót w porcie, w związku z czem należy oczekiwać zwiększenia się tempa robót przy budowie portu.

Baza lotnicza w Pucku.

Jak się dowiadujemy, w najbliższym czasie zostanie wybudowany niewielki port lotniczy w Pucku. Port ten będzie posiadał duże znaczenie dla rozwoju lotnictwa cywilno-handlowego. Zatrzymywać się w nim bowiem będą statki powietrzne, kursujące na linji Londyn — Kopenhaga—Puck—Bukareszt — Angora. Rzeczony port lotniczy będzie się mieścił opodal dotychczasowego portu wojennego w kierunku północnym od miasta.

Udział Gdańska w dochodach celnych Polski.

Gdańsk wysuwa obecnie postulat zwiększenia udziału w dochodach celnych Polski z 7 na 14 procent. Naszem zdaniem raczej dążyć należy do obniżki tego stosunku, bo uważamy, że obecnie w związku z przesileniem gospodarczem i skierowaniem obrotu zagranicznego na inne punkty obrót celny przez Gdańsk nie wynosi nawet 7 procent. Pozatem nie powinniśmy zgodzić się na te żądania, choćby ze względu na to, że fundusze w ten sposób uzyskane pójdą na podtrzymanie akcji antypolskiej Wolnego Miasta.

Związek bankierów w Polsce.

Odbyło się trzecie z rzędu ogólne zebranie sprawozdawcze Związku bankierów w Polsce od czasu założenia Związku. Po zagajeniu zebrania przez prezesa Związku, p. Antoniego Pawlikowskiego, sekretarz odczytał sprawozdanie i bilans za 1924 r., oraz projekt budżetu na 1925 r., które ogólne zebranie jednomyślnie zatwierdziło. Zarząd w sprawozdaniu swem zaznacza, iż kryzys ogólny, który dotknął wszelkie dziedziny naszego życia gospodarczego, bodaj czy nie najbardziej dał się we znaki zawodowi bankierskiemu, gdyż zyski w roku sprawozdawczym zmniejszyły się do minimum. Oprócz spraw mniejszej wagi zarząd składał od czasu do czasu wnioski do rady giełdowej w kwestjach aktualnych. Niezależnie od tego Związek złożył memorjały do władz w sprawie projektu ustawy bankowej oraz ustawy o organizacji giełd. Delegaci Związku również brali udział w debatach na konferencjach w minist. skarbu nad powyższemi projektami. Wreszcie przedstawiciele Związku brali udział w komisjach szacunkowych przy urzędach skarbowych do wymiaru podatków skarbowych. Pod koniec zebrania dokonano wyborów do władz Związku. Wybrani są do zarządu pp.: Henryk Akst, Aleksander Bloch, Juljan Dzierżanowski, Jakób Glass, Bronisław Goldfeder, Natan Morgenstern, Antoni Pawlikowski, Władysław Pelc, Józef Skowronek, Adam Wachsmacher. Do komisji rewizyjnej pp.: Jerzy Gelbfisz, Wacław Klepczyński i Ludwik Kobryner.

Z Banku Narodowego.

Po reorganizacji władz Banku Narodowego do rady należą pp.: poseł Tadeusz Dymowski, prezes, poseł Ludomir Czerniewski, wicemarszałek sejmu Ludwik Gdyk, Apolinary Żuchowicz (wiceprezesi), inż. Stanisław Zajączkowski (sekretarz), oraz pp.: Leon Hajdziony, Kazimierz Kosiński, inż. Antoni Makowski i Ludwik Warwasiński. Do komitetu wykonawczego należą pp.: Tadeusz Dymowski, Ludomir Czerniewski i Apolinary Żuchowicz. Dyrektorem zarządzającym został p Henryk Sobieski, dotychczasowy dyrektor miejskiego oddziału Banku narodowego.

Z ŻYCIA SPÓŁEK AKCYJNYCH.

Pierwsza Wielkopolska Fabryka Gwoździ i Drutu — w likwidacji wzywa wierzyciele do zgłaszania swych pretensji na ręce dr. Jana Roszaka w Katowicach, Pocztowa 16.

Kredyt Polski — zmienia nazwę na „Bank Inwalidzki“ S. A. w Warszawie.

Polska Akcyjna Spółka Telefoniczna. Kapitał zakładowy Spółki określa się na 9.975 000 zł., podzielonych na 19.950 akcji po 500 zł.

Cukrownia „Dobre“ — Dywidendę za rok 1923|4 wypłacają: Kasa Cukrowni w Dobrem, Bank Handlowy w Warszawie, oddz w Włocławku, Bank Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi, oddz. w Warszawie.

SPÓŁKI NOWOPOWSTAJĄCE

Polska Linja Lotnicza „Aerolot“ — Siedziba w Warszawie, Kapitał zakładowy zł. 100.000 podzielonych na 1500 akcji imiennych i 500 na okaziciela po 50 zł.

Założyciele: Dr. Bronisław Dunin-Rzuchowski, Kazimierz Unruh, Dr. Ignacy Wygard.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Pomyślny wynik X. wiosennych targów w Pradze czeskiej.

Jubileuszowy wiosenny targ praski cieszył się niespodziewanem zainteresowaniem jak interesantów krajowych tak i zagranicznych. Ogółem przyjechało do Pragi kupców z 37 ziem, a to z 22 europejskich, a 15 zaeuropejskich.

Pocieszający i gospodarczo-politycznie bardzo znacznym był wielki udział kupców polskich, jugosłowiańskich, węgierskich i bułgarskich. Zainteresowanie kupców polskich jest dobrą przepowiednią niedalekiego podpisania polsko-czechosłowackiego traktatu handlowego. Po ratyfikacji traktatu z pewnością powstaną jaknajściślejsze wzajemne stosunki gospodarcze — stosunki, które są tak potrzebne obydwom bratnim narodom.

Przy tej okazji trzeba uczynić wzmiankę o wizycie prezesa „Targów Wschodnich" we Lwowie p. Marjana Turskiego, który przy bankiecie urządzonym na cześć gości jak i na zebraniu urządzonem przez praską izbę handlową akcentował absolutną konieczność żywych i najściślejszych stosunków gospodarczych polsko-czechosłowackich i wyraził nadzieję, iż się tak stanie po podpisaniu traktatu handlowego. — Wiedeńskich kupców była w Pradze wielka liczba.

Przebieg handlowy targów można charakteryzować jako zupełnie zadowalający, w kilku gałęziach nawet i niespodziewany.

Ze szczególnym zainteresowaniem spotkały się targi specjalne: Targ budowlany ze swoim obszernym projektem rozwiązania kryzysu mieszkań domami czynszowemi, rodzinnemi.—Ceramiczne wyroby budowlane bardzo dobrze sprzedawano do Konstantynopola i do Niemiec — Materjały budowlane i ogniotrwałe, — produkty też znalazły bardzo dobry odbyt, — również wanny i kaflowe piece.

Firma „Calofring", która miała do dyspozycji 1.000 rodzinnych domków, wysprzedała wszystkie.

Wystawa ekonomicznego gospodarstwa urządzona przez Unję Przyjaciół Akademji Pracy im. Masaryka skończyła się z rezultatem bardzo dobrym Targ aparatów radjofonicznych po raz pierwszy w Czechosłowacji urządzony, pokazał, iż w przemyśle przyjmujących aparatów radjofonicznych i ich części składowych jesteśmy na równej wysokości z rozwiniętym przemysłem państw zachodnich.

Świadectwem tego są duże sprzedaże produktów czechosłowackich fabryk do Ameryki, Polski, Rumunji, Turcji, Finlandji i Królestwa S. H S. Targ radjofoniczny będzie powtórzony i przy targu jesiennym. Targ mebli i fortepianów rozwinął się w największe centrum tego przemysłu: został obesłany przez wystawców tak czeskich jak i fabrykantów niemieckich krajów Czechosłowacji. Osiągnięto niespodzianie sprzedaż jak w kraju tak i szczególnie do Polski, Grecji, Rumunji i do Brazylji.

Targ przemysłu restauracyjnego i hotelowego miał fachowo i dokładnie, przyrządzone atrakcje (objady, przyprawy jaj, morskie ryby, raki i t. d.).

Fornirach, maszynach stolarskich, do obrabiania drzewa były wielkie sprzedaże do Polski, Niemiec, Francji i do Kolonji holenderskich. Szkło sprzedawano do Ameryki poł. i pół., Japonji, Chiny i Rumunji. Towary alpagowe sprzedawano do S. H. S., Grecji, Ameryki, Polski, Dalmacji, Węgier. Ze szczególnem zainteresowaniem spotkały się rzeczy haftowane i podobne wyroby tego przemysłu, który jest najsilniejszym w górach zwanych „Rudochori".

Ażeby zbyt nie zmęczyć czytelników rozwlekłymi detalami wzmiankujemy, iż we wszystkich gałęziach przemysłowych osiągnięto nadzwyczaj zadawalające wyniki.

Dziesiąty wiosenny targ praski jeśli chodzi o transakcje handlowe, spełnił swoje zadanie tak jak się spodziewano i można spokojnie twierdzić, że jest dobrą przepowiednią targów przyszłych. Podczas tegorocznego targu wiosennego rozpoczęto wybudowanie pierwszego stałego gmachu (pałacu) targowego, i tym sposobem właście został położony fundament nowej hurtowo handlowej i przemysłowej praskiej City.

Okoliczność ta jest dla założyciela targów p. Ph. Mr. Bobaca i dla wszystkich innych pracowników z pewnością wielką satysfakcją i słusznem ocenieniem ich niezmordowanej pracy.

XI. jesienny targ praski odbędzie się w dniach od 6—13 września r. b. i można już teraz powiedzieć, że już dziś okazują ogromne zainteresowanie stali wystawcy krajowi jak i zagraniczni zwłaszcza francuscy i włoscy.

Szczególnością tegorocznego targu jesiennego będzie pierwszy targ sportowy, który będzie godnem zakończeniem tegorocznych rezultatów sportowych w Czechosłowacji.

Ceny w Niemczech a Polsce.

Ostatnie dane statystyczne wykazują, iż wskaźnik cen hurtowych w Niemczech w końcu marca r. b. w porównaniu ze styczniem r. b. zmniejszył się o 2.5 proc. (ze 140,8 na 137,2). Tymczasem w Polsce wzkaźnik cen hurtowych wzrósł o 2,6 proc. (ze 136,4 do 139,9). To zwiększenie się wywołane zostało spekulacyjną zwyżką ceny zboża w Polsce, które w Niemczech w końcu marca r. b. spadło w cenie w porównaniu ze styczniem o 9,8 proc., gdy w Polsce w tym czasie podniosło się w cenie o 3,5 proc. Gdyby nie ten niepożądany objaw ogólny wzkaźnik cen hurtowych obniżyłby się w Polsce znaczniej niż w Niemczech ze względu na zniżkę niektórych produktów eksportowych jak węgla, drzewa, żelaza, mięsa.

Podniesienie stopy redyskontowej w Anglji

Minimalna stopa redyskontowa w Anglji została w zeszłym miesiącu podniesiona przez Bank angielski z 4 proc. do 5 proc. Pozostawała ona bez zmiany w ciągu całego roku. Ostatnia zmiana marcowa wywołała gorący protest sfer przemysłowych i handlowych, które uważają że podrożenie kredytu jest równoznaczne z podrożeniem kósztów produkcji, i tak zbyt już wysokich. Wiele gałęzi przemysłu i handlu pracuje w granicach jednoprocentowego zysku obrotowego. Sfery powyższe wyrażają opinję, że podniesienie kredytu o 1 proc. jest wygórowane, i równoznaczne z deflacją cen, ktora może wywołać wzrost bezrobocia i przyczynić się do pogorszenia kryzysu gospodarczego w Anglji.

Sytuacja węglowa we Francji w 1925 r.

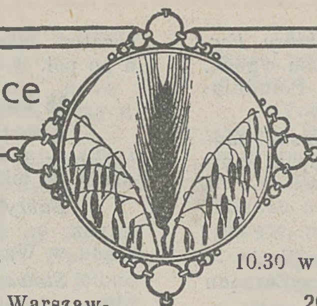
Produkcja węgla we Francji w r. z wyniosła 39.686.000 tonn (nie licząc 5.269.000 tonn. wydobytych w Zagłębiu Lotaryńskim), a zatem jest już zaledwie 2 proc, niższa od produkcji w r. 1913, co wobec znanego zniszczenia francuskich kopalń węglowych przez Niemców jest dowodem wspaniałego wysiłku. Trudności sprawia kwestja robotnicza, gdyż wydajność górnika francuskiego spadła o przeszło 18 proc. w stosunku do przdwojennej. Wobec tego na 311.000 robotników rejestrowanych w Comité central des houilleres było około 100.000 robotników narodowości obcej przeważnie Polaków. Zniżka wydajności pracy górników szła równolegle z podwyżką płac co musiało się odbijać na wzroście ceny węgla. Nie mniej podnieść należy z uznaniem, że w r. z. kopalnie utrzymały cenę węgla w granicach umiarkowanych, przez co umożliwiły przemysłowi francuskiemu niepodnoszenie zbytnio kosztów produkcji.

W r. 1924 francuska konsumcja węgla wzrosła i wynosiła 75.084.000 tonn. Przywoz węgla surowego spadł z 26 milj. na 23,2 milj. tonn. zaś koksu podniósł się z 3,6 na 5,4.

Międzynarodowe Targi w Budapeszcie.

Dnia 18 — 27 b. m. odbędą się doroczne Targi międzynarodowe w Budapeszcie, urządzone przez izbę handlową i przemysłową w Budapeszcie. Bliższych informacji udziela Izba handlowa polsko-węgierska, Warszawa, ul. Boduena 4, między godz. 11 — 12 w południe, tel. 303-00.

Sp. Akc. zwołujące zebrania ogólne.

18 kwietnia.

Sp. Akc. Karol Bartke — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu Spółki w Tomaszowie Mazowieckim, przy ul. Warszawskiej 2.

Dom Handlowo-Przemysłowy „S. Bieliński i A. Heppen" Sp. Akc. — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu własnym w Łodzi, przy ul. Al. Kościuszki 17.

Sp. Ak. „Michałów" — nadzw. o zatw. bilansu o godzinie 12 w lokalu S-ki w Warszawie, przy ul. Białostockiej 13.

Sp. Akc. „Hadroga" — zwycz. o zatw. bilansu o godzinie 5 po poł. w lokalu Sp. w Bydgoszczy, Matejki 1.

Zakłady Przemysłowe Braci Iłowieckich — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 18-ej w lokalu Sp. w Warszawie, przy ul. Lipowej 7-a.

Bergenskie Bałtyckie Transporty w Polsce — zwycz. o zatw. bilansu i podział zysków o godz. 5 po poł. w biurze Zarządu Sp. Akc. Polski Lloyd w Warszawie, Al. Jerozolimskie 36.

Tow. Akc. Gumowo-Taśmowej Manufaktury Jaeger i Ziegler — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu Tow. w Warszawie, Rymarska 10,

Sp. Akc. Północne Towarzystwo Transportowe i Ekspedycyjne — zwycz. o zatw, bilansu i określenie wysokości kapit. o godz. 12 w poł. w biurze Zarządu, w Warszawie, przy ul. Widok 6.

Zrzeszenie Cechmistrzów Budowlanych — nadzw. o zatw. bilansu, powiększenie kapitału o godz. 6 wiecz. w lok. Sp. w Warszawie, Grójecka 77.

„Przemysł Szklany w Polsce" — zwycz. o zatw. bilansu, przewalut. majątku i określenie wysokości kapit. o godz. 6 po poł. w lokalu Banku Przemysłowców Polskich w Warszawie, Zgoda 7.

Górnośląskie Przedsiębiorstwo Drzewne — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11 rano w Katowicach, ul. Lompy (Gmach Zarządu Industriebau Akc. Ges.)

Tow. T. Kujawski, M. Milewski i Ska — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapitału o godz. 5-ej po poł. w lokalu Banku Gospodarstwa Krajowego oddz. w Lublinie, Kapucyńska 4.

Fabryka Maszyn „R. Dratt i Ska" — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapitału o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Chełmie.

Tow. Akc. „Gastronomja" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 10 rano w sali Izby Przemysł. Handlowej w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 3.

R. *Kindler* — zwycz. o zatw. bilansu i ewent. likwidacja o godz. 4 po poł w lokalu Tow. w Pabjanicach Narutowicza 40.

19 kwietnia.

Brzeska Budowlana Spółka Akbyjna — zwycz. o powiększenie kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Nr. 6 przy pl. Ratuszowym w Brześciu Bugiem.

Tow. Akc. Hurtownia Zegarmistrzowska — zwycz. o zatw. bilansu, przeszacowanie majątku o godz. 11 rano w domu Król. Jadwigi w Poznaniu, przy ul. Marcinkowskiego 1.

Uzdrowisko „Ojców" — zwycz. o zatw. bilansu, przewalutowanie majątku Spółki i podwyższenie kapit zakł. o godz. 4 po poł. w Krakowie, w lokalu Banku Wzajemnego Kredytu, przy ul. Basztowej 8.

Towarzystwo „Nobilis" Kochanowicz, Sachnowski & Co — zwycz. o zatw. bilansu o godz. ,10 rano w lokalu Oddziału firmy w Warszawie, Emilji Plater 5.

Polsko-Amerykańskie Tow. Transportowe i Przemysłowe — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 10.30 w lokalu S ki Nowy-Świat 36.

20 kwietnia.

Wielkopolska Fabryka Wyr. Met. „Fema" — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. zakł. o godz. 5 po poł. w lokalu Banku Bydgoskiego w Bydgoszczy.

Sp. Akc. Składów Towarowyrh „Warrant" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Sp. w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 56.

Dom Przemysłowo-Handlowy „Wabon" — zwycz o zatw. bilansu o godz. 1 po poł. w lokalu Zarządu Sp. w Warszawie, Zimna 3.

Fabryka Wapna i Cementu Piechcin — nadzwycz. o zatw. bilansu i uchwalenie wysokości kapitału. zakład. o godz. 5 po poł. w sali posiedzeń Banku Przemysłowców w Poznaniu, ul. 27 Grudnia.

Poznański Bank Ziemian — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w sali posiedzeń w Poznaniu, ul. Podgórna 10.

Łódzka Fabryka Wyrobów Jedwabnych „Setalana" — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapitał. o godz. 12 w poł. w lokalu Zarządu w Łodzi, Al. Kościuszki 9.

Dom Handlowo-Przemysłowy Fr. Fuchs i Synowie — zwycz. o godz. 7 wiecz. w lokalu Sp. w Warszawie, Miodowa 18.

Zakłady Przemysłowo - Naftowe „Jasło" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 10 rano w lokalu biurowym Ski w Niegłowicach.

Pomorska Drukarnia Rolnicza — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 1 po poł. w lokalu Spółki w Toruniu, Bydgoska 56.

Sp. Akc. S. W. Niemojowski Fabryka Papieru — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 1 po poł. w lokalu Spółki w Bielsku.

Bazar Polski w Krakowie — zwycz. zatw. bilansu i ewent.. likwidacji Spółki o godz. 4 po poł. w gmachu Bazaru w Krakowie.

21 kwietnia.

Tow. Akc. „Serohygiea" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 16.30 w sali posiedzeń Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu, Mickiewicza 33.

Polsko Śląskie Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu własnym w Sosnowcu, przy ul. Dęblińskiej 7.

Krajowa Spółka Akcyjna Budowy i Eksplotacji Samochodów — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 2 po poł. w gmachu Stow. Techników w Warszawie, Czackiego 3.

Międzynarodowe Tow. Wagonów Sypialnych i Wielkich Ekspresów Europejskich — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 14 w Brukseli. Boulevard Clovis 53.

Śląski Bank Przemysłowy — zwycz. o zatw. bilansu. ustalenie wysokości kapit. zakład. o godz. 12 w poł. w lokalu Banku w Bielsku, Jagiellońska 10.

Tow. Akc. „Juno" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w sali posiedzeń Poznańskiego Banku Ziemian w Poznaniu, ul. Podgórna 10.

Parowa Cegielnia w Piaskach — zwycz o zatw. bilansu, podwyższenie kapit. o godz. 12 w poł. w sali p. Jarockiego w Poznaniu, ul. Masztalerska.

Polski Związek Zawodowy Dystylatorów i Wytwórców wódek i Likierów w Warszawie — zwycz. o zatw. bilansu, o godz, 5 po poł. w lokalu Związku Dystylatorów w Warszawie, przy ul. Moniuszki 12 m. 10.

Fabryka Siatki Jednolitej „Hr. St. Ledóchowski" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 18 w lokalu Spółki w Warszawie. Przemysłowa 24.

Tow. Akc. Bawełnianej i Gumowej Manufaktury Ferdynanda Geldnera w Łodzi — zwycz. zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w siedzibie Zarządu w Łodzi przy ul. Południowej 52.

Składy Portowe „Hr. Stanisław Ledóchowski nadzwycz. o likwidacji Spółki o godz. 19 w lokalu Sp. w Warszawie przy ul. Przemysłowej 24.

22 kwietnia.

Warszawska Fabryka Biszkoptów Stanisław Fuchs — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 5 po poł. w biurze Zarządu w Warszawie Nowolipie 80.

Tow. Handl. - Przemysłowe „Żelazo-Blacha“—zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. zakł. o godz. 8 wiecz. w siedzibie Spółki w Warszawie Al. Jerozolimskie 31.

Fabryka Dywanów „Aleksander Müller“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu Spółki w Tomaszowie Mazowieckim.

Sp. Akc. Eksplotacji Soli Potasowych — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w sali Banku Gospodarstwa Krajowego we Lwowie, Kościuszki 11.

Pabjanicka Fabryka Papieru „Rob. Saenger“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Smolnej 17.

Pabjanicka Fabryka „Rob. Saenger“ — nadzwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. o godz. 2 po poł. w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Smolnej 17.

Polski Import Herbaty w Poznaniu—nadzwycz o likwidacji o godz. 18 w sali „Patronatu“ w Poznaniu, pl. Wolności 18.

Tow. Akc. Karol Steinert w Łodzi — nadzw. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. zakład. o godz. 3 po poł. w biurze Tou. w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 276.

23 kwietnia

Częstocickie Towarzystwo Fabryk Cukru — zwycz. o zatw. bilansu przewalut. kapit. o godz. 3½ pp. w lokalu zarządu w Warszawie, Królewska 35.

Polskie Towarzystwo Radiotechniczne P. T. R. — nadzwycz. o godz. 7 wiecz. w lokalu Spółki w Warszawie, Wilcza 22.

A. Marciniak i Ska — zwycz. o zatw. bilansu o ustalenie wysokości kapit. o godz. 6 po poł. w lokalu Dyr. p. A. Marciniaka w Warszawie, Marszałkowska 46 m. 5.

Tow. Akc. Bławat. Polski — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. w lokalu Tow. w Poznaniu.

Polskie Towarzystwo Radiotechniczne P. T. R. — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu S-ki w Warszawie, Wilcza 22.

Przędzalnia i Tkalnia w Środzie — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Banku Ludowego w Środzie.

Jan Götz, Okocimski Browar i Zakłady Przemysłowe — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11 rano w Krakowie. przy ul. Lubicz 17.

Katowicki Bank Związkowy—zwycz. o zatw. bilansu, podwyższenie kapit: zakład. ewent. likwidacji o godz. 16 w Katowicach.

Tow. *Akc. „Włókno“ w Poznaniu* — zwycz. o zatw. bilausu o godz. 4 po poł. w lokalu Tow. w Poznananiu, przy starym Rynku 77.

24 kwietnia.

„Zdroje Polskie“ — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokosci kapitału o godz. 5½ w biurze Zarządu w Warszawie. Nowy Świat 27 m. 3.

Zakłady Ceramiczne „Korwinów“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 7 wiecz. w lokalu biura Zarządu w Warszawie, Boduena 4.

Tow. Handl. „Real“ — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapitału o godz. 17 w Warszawie, przy ul. Orębackiej 11 m. 8.

Zakłady Handlowo-Przemysłowe „Zboże“ — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapitału o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, pl. Napoleona 6.

25 kwietnia.

Towarzystwo Akcyjne Fabryki Szkła dawn. S. Reich i Ska — w Zawierciu zwycz. o zatw. bilansu o godz. 10 wiecz. w lokalu Zarządu, w Zawierciu.

Fabryka Maszyn „Bracia Geisler, Okólski i Patschke — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 7 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, Leszno 128.

Stowarzyszenie Rolnicze w Mławie — zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapit. o godz. 2 po poł. w lokalu własnym w Mławie.

Tow. Transportowo-Celne H. Karpiński — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 7 po poł w lokalu Tow. w Warszawie Wierzbowa 9.

Fabryka Portland Cementu „Ggrodzieniec“ — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapit o godz. 7 wiecz. w Biurze Zarządu w Warszawie, Zielna 48.

Syndykat Rolniczy Szczuczyński — zwycz o zatw. bilansu i podwyższ. kapitału o godz. 10 rano w lokalu własnym w Szczuczynie Białostockim.

Tow. *dla Przemysłu i Handlu Apteczn. „Orbis“* — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapitał. o godz. 6 po poł. w lokalu Tow. w Częstochowie, ul. Kościuszki 16.

„Trykot“ — zwycz. o zatw. bilansu, przewalutowanie kapit. Spółki o godz. 6 wiecz. w lokalu Spółki, w Łodzi, Al. Kościuszki 37.

Fabryka Żelatyny i Kleju „Żelatyna“—zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Sp. Akc. „Strem“ w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej 7.

Polskie Tow. *dla Przemysłu i Handlu Międzynarodowego „Interpol“ Sp. Akc.* — zwycz. o o zatw. bilansu, likwidacji Spółki o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu Sp w Warszawie przy ul. Boduena 4.

Przemysł Bawełniany — Adam Osser — nadzwycz. o godz. 5 po poł. w biurze Zarządu w Łodzi przy ul. Kilińskiego 222.

Sp. Akc. „Stowinkol“ — zwycz. o zatw. bilansu. ustalenie wysokości kapit. zakł. o godz. 6 wiecz. w lokalu Stow. Kupców. Polskich.

Sp. Akc. „Jasło“ Zakład: Przemysł. Naftow. — zwycz. o godz. 10 rano w lokalu Biurowym Spółki w Niegłowicach.

Tow. Wydawnicze „Kompas“—zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 4 po poł. w lokalu Spółki w Łodzi Sienkiewicza 53.

Fabryka Konserw Mięsnych w Bydgoszczy — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. zakład o godz. 14 w sali posiedzeń Banku M. Stadhagen w Bydgoszczy, Jagiellońska 64.

Sp. Akc. „Pharma“ Mr. B. Jawornicki zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. o godz. 6 wiecz. w sali posiedzeń Sp. w Krakowie, Długa 46|48.

Bank *Zjednoczonych Ziem Polskich* — zwycz. o zatw. bilansu podwyższenie kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Banku w Warszawie, pl. Napoleona 7.

Kujawskie Zakłady Rolniczo-Przemysłowo w Wagańcu— zwycz. o zatw. bilansu określenie wysokości kapit. zakład. o godz. 2 po poł. w biurze Zakładów w Wagańcu,

„Siła“ Tow. dla Przemysł. Handlu przetworami Naftowemi i Drzewnemi — zwycz. o zatw. bilansu, uzupełnienie kapitału zakładowego. o godz. 6 wiecz. o lokalu biura Centrali Stowarzyszeń Rol. Handl. w Wilnie, przy ul. Mickiewicza 21.

Bank *Dyskontowy Warszawski* — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w sali posiedzeń Banku w Warszawie, Fredry 8.

Tow. *dla Handlu Manufakturą i Jedwabiami M.Efraim*— zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. zakład. o godz. 4 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, Marszałkowska 90.

Tow. *Handlowe Z. Gerbst,* T. *Śliwczyński i S-ka* — zwycz. o zatw. bilansu i podwyższenie kapitału o godz. 6 po poł. w Warszawie, przy ul. Koszykowej 39. m. 3.

Sp. Akc. „Azot“ w Jaworznie — zwycz. o zatw. bi-

lansu i przeszacowanie majątku o godz. 5 po poł. w Krakowie, w gmachu Banku Małopolskiego.

Sp. Akc. „Tel“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Wilczej 35.

Sp. Akc. „Polski Fiat“ — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapitału akcyjnego o godz. 3 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Zakroczymskiej 1.

Tow. Eksploatacji Lasów Augustowskich A. Jaroszewicz i M. Malinowski — zwycz. o zatw. bilansu i powiększ. kapitału. zakład. o godz. 6 wiecz. w Warszawie, Miodowa 7 m. 11 w lokalu Zarządu.

Wileński Bank Rolniczo-Przemysłowy — zwycz. o zatw. bilansu, podwyższenie kapitału o godz. 4 po poł. w lokalu Centrali Banku, w Wilnie, ul. Mickiewicza 17.

Śląska Centrala Handlowa Tow. Akc. — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 4 po poł. w lokalu restauracji Powstańców w Katowicach, ul. Sokolska.

Częstochowska Fabryka Papierów Kolorowych i Tapet — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapitał. akc. o godz. 5 po poł. w biurze Zarządu Tow. w Częstochowie, przy ul. Fabrycznej 12.

Żyrardowska Fabryka Tkanin Metalowych — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapitału zakł., przemianowanie Sp. Akc. na Sp. z ogr. odp. o godz. 3 po poł. w Żyrardowie.

Fabryka Mydeł i Wyr. Perfumer. Calderara-Bankmann w Krakowie — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w Krakowie, Podgórze, przy ul. Kącik 19.

Polska Sp. dla Obrotu Towarowego „Polsotu“ — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapitału o godz 5 po poł. w lokalu Spółki we Lwowie, Szajnochy 2.

Tow. Handlowe „Warginta“ — zwycz. o zatw. bilansu, podwyż. kapit. zakł. o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, Długa 36.

Centrala Rolników — zwycz. o zatw. bilansu i zmian. w statucie o godz. 11 w sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, pl. Wolności 15.

Podlaski Syndykat Rolniczy — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapitału zakład. o godz. 6 po poł. w Warszawie, Bracka 11 m. 2.

Bank Kwilecki, Potocki i Ska — nadzwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapitału zakład. o godz. 4 po poł. w lokalu Banku w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 11.

Fabryka Garbarska Temler i Szwede — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokosci kapitału o godz. 3 po poł. w biurze Zarządu w Warszawie, przy ul. Okopowej 78.

Polski Bank Przemysłowy — zwycz. o godz. 12 w poł. w sali posiedzeń Banku we Lwowie, ul. 3 Maja 9.

27 kwietnia.

Syndykat Rolniczy w Łodzi — zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. zakł. o godz. 12 w poł. w lokalu Tow. w Łodzi, przy ul Kilińskiego 60.

28 kwietnia.

Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe w Radomsku — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 2 po poł. w gmachu Spółki w Radomsku przy ul. Kaliskiej 12.

Kujawskie Tow. Handl.-Przemysł. „Lech“ — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 12 w poł. w sali Tow. Krajoznawczego w Włocławku.

Sielecka Fabryka Filców i Kapeluszy — zwycz. o zatw. bilansu i określenie wysokości kapit. zakł. o godz. 6 po poł. w Warszawie, przy ul. Bagatela 15 m. 4.

Katowickie Towarzystwo Naftowe — zwycz. o zatw. bilansu, przew. kapit. o godz. 7 po poł. w lokalu Tow. w Katowicach, ul. Plebiscytowa 28.

Anglo-Szwajcarska Sp. Akc. dla Handlu i Przemysłu — zwycz. o zatw. bilansu i ewent. likwidacji Spółki o godzinie 4 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie przy ulicy Wierzbowej 9.

Sp. Akc. dla Budowy Mieszkań w Bielsku — zwycz. o zatw. bilansu, uchwalenie wysokości kapitału zakładowego o godz. 5½ po poł. w biurze Związku Przemysłowców w Bielsku, przy ul. Wzgórze 19

Fabryka Koronek i Wstążek Eisert i Schweikert w Łodzi — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w siedzibie Zarządu w Łodzi, Gdańska 47.

Maurycy Fajans w Warszawie — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapit. zakładowego o godz. 6 po poł. w lokalu Tow. Krak. Przedm. 58.

Tow. Akc. Cukrowni „Cielce“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w gmachu Banku Zachodniego, Fredry 6 w Warszawie.

Warszawsko Łódzkie Tow. Handlowe — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu biura Zarządu w Warszawie, przy ul. Trębackiej 4.

29 kwietnia.

Tuszewskie Zakłady Przemysłu Drzewnego — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 5 po poł. w sali Hotelu Warszawskiego w Grudziądzu, przy ul. Wybickiego.

„Pacific“ Wileńskie Składy Towarowe — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki w Wilnie, ul. Jagiellońska 10.

„Sarmacja“ Tow. Żeglugi Morskiej — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Tow. Akc. Ludwik Spiess i Syn w Warszawie, Daniłowiczowska 16.

Zakłady przemysłowe „Merkury“ — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 5 po poł. w lokalu Banku Rolniczego we Lwowie, Kopernika 20.

Zbikowskie Zakłady Stalowe „Hossyb“ — zwycz. o powiększenie kapit. zakład. o godz. 4 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, Jerozolimska 45.

Chemiczna Fabryka Dr. Rattner — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, Emilji Plater 10.

Zrzeszenia Właścicieli Lasów — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 10 rano w gmachu Centralnego Tow. Rolniczego w Warszawie, Kopernika 30.

H. Kolberg i S-ka — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. zakł. o godz. 5½ po poł. w Warszawie, Al. Ujazdowskie 17.

Zakłady Ceramiczne „Jelonki“ Sp. Akc. — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 18 w lokalu Zarządu w Warszawie, Warecka 10.

Przemysł Handl. Sp. Akc. Miłobędzki i S-ka — zwycz. o zatw. bilansu, ewent. likwidac. o godz. 19 m. 30 w lokalu w Warszawie, ul. Nowowiejska 18 m. 25.

Tramwaje Elektryczne w Zagłębiu Dąbrowskiem — zwycz. o zatw. bilansu i powiększenie kapit. zakład. o godz. 11 rano w Sosnowcu, w lokalu Zarządu S. A. Elektrowni Okręgowej w Zagłębiu Dąbrowskiem (ul. Sienkiewicza 9).

Dom Rolniczy, Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza H. Mühsam — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 5 po poł. w lokalu Spółki w Włocławku.

30 kwietnia.

Fabryka Cukrów i Czekolady Jan Ziółkowski — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 wiecz. w lokalu fabryki Skierniewicka 5.

Norblin, Bracia Buch i T. Werner — nadzw. o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. w biurze Zarządu w Warszawie przy ul. Żelaznej 51.

Grodzieckie Towarzystwo Kopalń Węgla i Zakładów Przemysłowych — zwycz. o zatw. bilansu — o godz. 10½ rano w biurze Zarządu Tow. w Grodźcu

Sp. Akc. „Fornarina“ — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapitału zakład. o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Belwederska 2.

Związek Rolników Wołyńskich dla popierania Rolnictwa, Przemysłu Rolnego i Handlu — zwycz. sprawozdawcze Komisji Likwidacyjnej o godz. 20-ej w Warszawie, przy ul. Wspólnej 14 m. 3.

Wschodnie Towarzystwo dla Handlu, Przemysłu i Urządzeń Rolnych — nadzwycz. o zatw. bilansu, przeszacowanie majątku o godz. 18 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, Wspólna 14 m. 3.

Drogi Żelazne Podjazdowe Piotrków-Sulejów — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. w Warszawie, w lokalu Warsz. Giełdowego Związku Roboczego, przy ul. Krak.-Przedmieście 9.

Tow. dla Eksploatacji Terenów Kąpieliska Wielka Wieś Hallerowo - zwycz. o zatw. bilansu i powiększenie kap., o godz. 6 wiecz. w łokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Ś-to-Krzyskiej 2.

Tow. Akc. Parowy Browar „Bergszlos“ — zwycz. o zatw. bilansu, o godz. 5 po poł. w Równem, 3 Maja 189.

Tow. Przem.-Handlowe „Wielkopolanin“ – zwycz. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapit. zakł. i ewent. likwidacja o godz. 19 m. 30 w lokalu Tow. w Warszawie, Al.-Jerozolimskie 25.

Rozwój Polski — Tow. Handl.-Przemysł. — zwycz. o zatw. bilansu, uzupełnienie kapit. zakład. o godz. 5 po poł. w lokalu Tow. w Warszawie, przy ul. Nowy-Świat 1.

Akcyjna Spółka Przekazowa — zwycz. o godz. 12 w poł. w biurze Spółki w Warszawie, przy ul. Granicznej 4.

Kresowe Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe – zwycz. o zatw. bilansu, przeszacowanie majątku i ustalenie wysokości kapit. zakład. o godz. 6 po poł. w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, Jasna 24.

Tow. Przemysłu Leśnego — zwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. o godz. 6 wiecz. w lokalu Polskiego Akc. Banku Komercyjnego w Warszawie, Al. Jerozolimskie 36.

Warszawski Bank Stołeczny — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4½ po poł. w lokalu Banku w Warszawie, Pl. Napoleona 3.

Kurjer Zachodni—zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie ka it. zakł. o godz. 7 wiecz. w lokalu Tow. Przemysł. w Sosnowcu, ul. Małachowskiego 1.

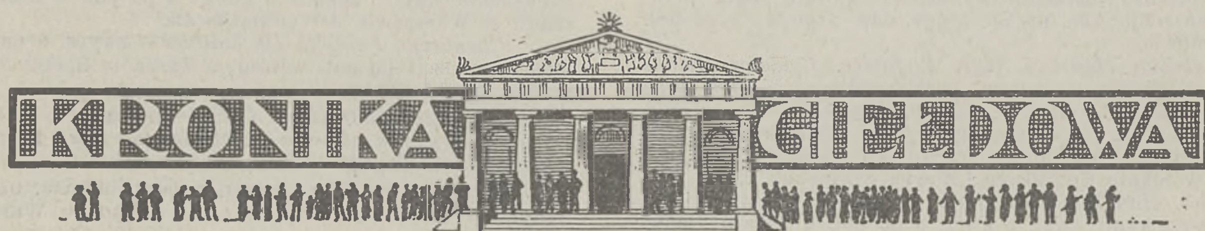
„Włókno Polskie“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz 7 wiecz. w lokalu Stow. Kupców Polskich w Warszawie Szkolna 10.

Tow. Akc. „Siew“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 10 i pół przed poł. w sali posiedzeń Pozn. Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu, Wjazdowa 11.

Bank Angielsko-Polski — zwycz. o z tw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. zakład. o godz. 4 po poł. w lokalu Banku w Warszawie, Krak.-Przedm. 47|49.

Dom Handlowo-Przemysłowy B. Poznański i S-ka — zwycz. o zatw. bilansu, powiększenie kapit. zakład. o godz. 4 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Tłomackie 2.

Polski Lloyd — zwycz. o zatw. bilansu, o godż. 5 po poł. w biurze Spółki w Warszawie, Al. Jerozolimskie 36.

W pierwszej połowie kwietnia r. b. giełda pieniężna w Warszawie pozostawała pod wpływem nadchodzących Świąt Wielkiejnocy. Zainteresowanie było jeszcze mniejsze, niż zwykle, obroty skurczyły się jeszcze więcej, kursy, naogół, nie wykazywały większych odchyleń.

Mimo to jednak popyt na waluty obce był w dalszym ciągu znaczny. Zapotrzebowanie, jak zwykle, pokrywał głównie Bank Polski. Jak dotychczas, utrzymuje on swój zasób dewiz w rozmiarach, wzupełności pozwalających na zachowanie równi złotego za granicą i pełnowartościowych walut obcych w kraju. Jednakowoż zasób ten, w porównaniu z rokiem zeszłym, uległ dotkliwemu zmniejszeniu, wykazane zaś ostatnio znaczniejsze powiększenie przypisać należy dokonanej przez Skarb Państwa wpłacie dolarów z pożyczki amerykańskiej. Niebezpieczeństwo, wynikające z nadmiernego odpływu dewiz, niewątpliwie ocenia należycie naczelna dyrekcja Banku Polskiego, obmyślając i przedsiębiorąc różne środki zapobiegawcze. Należy do nich, między innemi, ograniczanie kredytów, dyrekcja ta bowiem mniema, że nie cały popyt na waluty obce płynie z usprawiedliwionych potrzeb gospodarczych. Czy i w jakim stopniu środki te okażą się skutecznemi — przesądzać trudno; w każdym bądź razie stale ujemny bilans handlowy Polski musi wywoływać odpływ obcych walut i dewiz.

Kursy walut obcych nie uległy większym odchyleniom. Słabszy był gulden holenderski, przejściowo wzmocnił się nieco frank francuski. Frank szwajcarski utrzymuje się na równi.

W obrotach papierami państwowemi wyróżniano 8 proc. pożyczkę konwersyjną z powodu korzystnego oprocentowania. Natomiast 6 proc. pożyczka dolarowa była słabsza. Notowania pożyczek państwowych w cedule urzędowej podawane są obecnie w procentach (pożyczka dolarowa również w przeliczeniu na złote).—Obroty Listami Zastawnemi wszelkich typów były nieco mniejsze.

Na rynkach papierów dywidendowych panuje w dalszym ciągu zastój. Różnice kursowe przeważnie wywoływane bywają przez spekulację zawodową dla osiągnięcia doraźnych zysków. Na ogół jednak zarówno popyt, jak podaż, są bardzo małe. O ile zestawi się kursy akcyj za dłuższy okres czasu, okaże się, że jednak przeważa tendencja zwyżkowa. Jeżeli za podstawę przyjąć kursy akcyj z d. 31 grudnia r. z. i podstawę tę przyrównać = 100, to kursy te w końcu marca r. b. wyrażają się w ogólnym wskaźniku około 150. Znaczy to, że przeciętnie kursy akcyj podwyższyły się około 50 proc. Jest to zwyżka przeciętna, gdyż niektóre akcje wykazały zniżkę. Akcje bankowe wykazują w tym okresie czasu przeciętną zwyżkę ze 100 na 149, przemysłowe i bankowe — z 100 na 141. Największe zyski końcowe osiągnęły akcje: Bank Przemysłowców w Poznaniu, Brown-Boveri, Parowozy, Warszawski Syndykat Rolniczy.

Ceny złota były zmienne, głównie pod wpływem notowań w Londynie, wahają się od 2,69 do 2,73 (za rubla złotego).

M. N.

Otwarcie giełdy drzewnej w Bydgoszczy.

W dniu 28 marca r. b. nastąpiło w Bydgoszczy uroczyste otwarcie giełdy drzewnej, jako pierwszej tego rodzaju giełdy specjalnej w Polsce. Ten fakt nadaje giełdzie w Bydgoszczy znaczenia już nie lokalnego, lecz ogólno-polskiego, co zresztą wyraża się również w składzie jej członków i rady giełdowej, do której wchodzą przedstawiciele wszystkich ośrodków handlu i przemysłu drzewnego w Polsce.

Stworzenie oficjalnej giełdy drzewnej stanowi o powołaniu do życia instytucji, która odtąd będzie miarodajnym czynnikiem w tej gałęzi handlu i przemysłu, posiadającym moralne i faktyczne prawo reprezentowania interesów tej gałęzi wobec rządu. Prawo to zostało niedwuznacznie określone w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd, a to przez zaliczenie do zakresu działania rady giełdowej i składania władzom rządowym wszelkich wniosków i memorjałów, a w szczególności odnoszących się do rozwoju życia gospodarczego.

Lecz również w łonie sfer gospodarczych giełda ta występawać będzie niewątpliwie jako regulator handlu drzewnego i to zarówno w obrocie wewnętrznym, jak i zagranicznym. Przedewszystkiem, co się tyczy rynku wewnętrznego, to tuześrodkowanie na giełdzie popytu i podaży da rzeczywisty obraz stanu rynkowego, odzwierciadlając go w notowaniach, zawartych w cedułach. Pozatem perjodyczne biuletyny, ogłaszane przez giełdę posłużą jako informacja dla kół zainteresowanych o stanie rynku drzewnego. Ceny giełdowe, będące odzwierciadleniem istotnego położenia rynku, dadzą ścisłą podstawę kalkulacyjną zarówno dla kupiectwa, jak i przemysłu tartaczanego, służąc jednocześnie jako orjentacja dla właścicieli lasów, wśród których najpoważniejszym jest wszak rząd, oddający bądź eksploatacje osobom prywatnym, bądź też sprzedający drzewo już cięte przy pomocy własnych sił.

Również w dziedzinie handlu zagranicznego giełda odegra niewątpliwie doniosłą rolę. W pierwszym rzędzie będzie tu konieczne przeprowadzenie selekcji pomiędzy eksportami, przez niedopuszczenie do członkowstwa giełdy jednostek przygodnych. W ten sposób uda się podnieść zaufanie zagranicy do tych eksporterów, którzy będą mogli się wykazać członkowstwem giełdy.

Z drugiej znów strony giełda będzie mogła skutecznie stawać w obronie polskiego eksportera przed częstemi zakusami zagranicy, mającemi na celu obniżanie cen umownych przez kwestjonowanie gatunków dostarczanego drzewa i t. p. Z tego też względu ważną rzeczą będzie ustanowienie instytucji przyszłych brakarzy, a przedewszystkiem ujednostajnienie zwyczajów i norm w handlu drzewnym. Dotyczy to zarówno klasyfikacji, jaka zostałaby przyjęta dla surowca, jakoteż norm dla drzewa obrobionego.

Niewątpliwie Giełda Drzewna w Bydgoszczy będzie wpływała również na kierunek eksportu, wyszukując najkorzystniejsze rynki zbytu i udzielając dyrektyw zainteresowanym sferom.

Zebrania giełdowe odbywać się będą w czwartki każdego tygodnia o godz. 12-ej w południe w lokalu Giełdy Drzewnej w Bydgoszczy, przy Nowym Rynku Nr. 8. Wstęp na giełdę dozwolony jest członkom, ich pełnomocnikom, prokurentom i pomocnikom przedsiębiorstwa, ponadto zaś osobom, nie będącym członkami, pod warunkiem wprowadzenia przez jednego z członków giełdy za zezwoleniem dyżurnego członka Rady, za pewną opłatą. Osobom tym nie przysługuje prawo zawierania tranzakcji na zebraniu giełdowem i mogą być obecne na zebraniu nie częściej, niż trzy razy na miesiąc.

Tranzakcje giełdowe winny być zawierane za pośrednictwem maklera przysięgłego. Kurtaż pobierany jest w wysokości 2 proc. sumy tranzakcyjnej od drewna obrobionego i 1 proc. sumy od drewna nieobrobionego.

Notując fakt otwarcia giełdy drzewnej w Bydgoszczy, wyrażamy przekonanie, że zarówno gieograficzne położenie Bydgoszczy, jak też i jej charakter jako ośrodka handlu i przemysłu drzewnego przyczynia się do jaknajpomyślniejszego rozwoju tej giełdy.

K. G.

GIEŁDA WARSZAWSKA, (waluty i dewizy)

DEWIZY	WALUTY	PARYTET	KURSY KOŃCOWE			
			6|IV 1925	10|IV 1925	14|IV 1925	17|IV 1925
Dolary St.-Zjednoczonych.	1 dolar	518¹|₄	5.18½	5.18½	5 18¹|2	5.18½
Franki francuskie . .	100 franków	100	26.95	26.80	27.60	27.37
„ belgijskie . . .	100 „	100	26.35	26.25	26 19	26.32
„ szwajcarskie . . .	100 „	100	100.25	100.39	100.41	100.46
Funty sterl.	1 funt sterling.	25.22	24.85	24.86	24.87	24.86½
Korony austryjackie . .	100 szylingów	105,013,60	73.18	73.18	73.18	73.18
„ czesko-słowackie .	100 koron	105,01	15.43	15 43	15.43½	15.45
„ norweskie . . .	100 „	138,89	—	—	—	—
„ szwedzkie . . .	100 „	138,89	140.10	—	140.05	140.10
Liry włoskie	100 lirów	100	21.36	21.37	21.31	21.40
Marki Finlankie	100 marek	100	—	—	—	—
Floreny holenderkie . .	100 florenów	208.32	207.45	207.50	207.60	207.60

Papiery procentowe

	9|IV	17|IV
8 proc. poż. konwersyjna.	81.00	82.%
6 proc. poż. dolarowa . .	61.00	61.%
10% pożyczka kolejowa .	90.00	90%.
5% pożyczka konwersyjna.	50.00	50.%
4½ „zast. Twa Kr. Ziem. .	28.75	28.00
4½%zast.Tow.Kr.Ziem.14-18	14 65	15.00
8% Ziemskie dolarowe .	4 50	4.50
5% Tow. Kred. m. Warsz. .	22.00	21.50
4½% „ „ „ Warsz. .	20.00	20.00
4½% T. Kr. m. War. wylos. .	19.50	19.00
6%Obl. m.War. z r. 1915/16	16.10	15.75
6% „ „ „ „ 1917	6.70	6 60

KURSY ZŁOTEGO (giełdy zagraniczne)

GDAŃSK. 17-go kwietnia. — (za 100 zł.) 100,84 — 101,36. Telegraficzne wypłaty na Warszawę 101,31.

BERLIN. 17-go kwietnia.— (za 100 zł.) 80,47—80,87.

ZURYCH. 17-go kwietnia. — (za 100 zł.) 99.50.

LONDYN. 17-go kwietnia —(za 1 funt szterling) 24.85.

NOWY-YORK. 17-go kwietnia — (za 100 zł.) 19.25.

PRAGA. 17-go kwietnia — (za 100 zł.) 652 75.

WIEDEŃ. 17 go kwietnia. — (za 100 zł) czeki 13620—13670, banknoty 13550 — 13650.

Eksport drzewa polskiego Na Śląsk niemiecki.

Konsumcja drzewa na niemieckim Śląsku wyniosła w zeszłym roku około 2 miljonów metrów sześciennych okrąglaków, 1 miljon mtr. sześciennych papierówki i 300.000 mtr. sześciennych kopalniaków. Na poczet tych ilości Śląsk niemiecki dostarcza rocznie niespełna 2 miljony metrów sześciennych, czyli około 5 proc. całego zapotrzebowania. Brakujące ilości drzewa importowane są z Czechosłowacji (przeważnie papierówka i kopalniaki) oraz z Polski. Import drzewa polskiego wzmógł się od grudnia bardzo znacznie; przeszło 60 firm śląskich wysłało swych przedstawicieli do Polski po zakup drzewa, przedewszystkiem sosnowego i kopalniaków, oprócz tego także olchowego, dębowego, świerkowego, jesionowego, bukowego i osikowego. Znaczny jest zwłaszcza import polskiego drzewa sosnowego, którego ani Niemcy, ani Czechosłowacja nie posiadają w odpowiedniej ilości ani w należytej jakości. Przemysł śląski chętnie również używa polskiego drzewa dębowego do wyrobu posadzek i klepek.

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA

Warszawa, 17.4. Pszenica amerykańska 767 g|l. (1360) 00,00 stacja pograniczna, Cena franco stacja załadowania. Pszenica poznańska 79 g|l (130) 00,00. Żyto kongresowe gwarantowane 687 g|l (117) 00,00. Żyto kongresowe gwarantowane 681 g|l (116) 34.75. Cena franco Warszawa. Żyto kongresowe 681 g|l (116) 35,50. Żyto kongresowe 706 g|l (120) 35,50. Cena franco załadowania. Żyto poznańskie 687 g|l (117) 35,00. Żyto pomorskie gwarantowe 687 g|l (117) 35,55. Owies poznański 00,00. Owies poznański „Petkus 00,00. Mąka żytnia 50 proc. 00,00. Peluszka 23,50. Cena franco Warszawa. Otręby żytnie 23,25. Obrót 340 ton.

Poznań, 17.4. Żyto 32,30—33,30. Pszenica 38,50—40,50. Jęczmień —,—,—. Jęczmień browarny 28,50—30,50. Owies 26,00—28,00. Mąka żytnia 70 proc. 42,25—44,00. Mąka pszenna 65 proc. 57,50—60,50. Mąka żytnia 65 procent 46,25—48,25. Ospa żytnia 20.90. Ospa przenna 20 50. Rzepak i rzepik 00,00. Peluszka 24,00. Groch polny 21 00—24,00. Groch Victoria 28,00—32,00. Seradela 12,50—14,50. Ziemniaki fabryczne 4,30—0,00. Ziemniaki jadalne 5,25—0,00 Koniczyna czerwona 240. Koniczyna biała 260. Słoma żytnia luźna 2,00—2,20. Słoma żytnia prasowana 3,00—3,20. Siano luźne st- 4,65—5,65. Siano prasowane 7,10—8,10.

Lwów, 17.4. Giełga zbożowe. Pszenica 38—41, jęczmień małopolski nowy 30—31.50, jęczmień browarniany 30--32,50, przemiałowy 26—28, owies małopolski 31—33. Ceny szacunkowe bez tranzakcyj.

Berlin 17.4 Giełda zbożowa. Pszenica miejsc 245—248, żyto miejsc. 223—225, jęczmień zimowy 000—000 jęczmień letni 210 — 230, owies miejsc. 195 — 204, mąka pszenna 32.25—34.50, mąka żytnia 30.20—33.25, ospa pszenna 14.10—14.20, ospa żytnia 15,00—15.10, rzepak 3.90 — 4.00 siemie lniane 410—4 20, Groch Victoria 23.00—0000, jadalny 21.00—22.00, na paszę 19.00—21, peluszka 18 00—19.50, fasola 19.20—21.00, wyka 18 50—18 20, łubin niebieski 10.50—12 00 łubin żółty 12 50 14.50, seradela stara 0.00—00, nowa 15.00—16.50 makuchy rzepakowe 18.00—18.30, lniane 24 50—25 00, słoma pszenna, żytnia, prasowana 1.15—0.00 owsiana 0 95—1.00. siano dobre 3.20—3.50. handlowe 2.10—2.20, płatki kartof. 19.25 kartofle biał 2.20—0.00 czerwone 2.40. żółte 2 90—0.00

Chicago. 17.4. Pszenica na maj 151.3|4, na lipiec 142.3|4 na wrzesień 134 80 kukurydza na maj 105.7|8 na lipiec 109.5|8 na wrzesień 109.80 owies na maj 40 7|8 na lipiec 42.50, żyto na maj 113.— na lipiec 109.3|4, na wrzesień 101.75 smalec na marzec 00.00|—na maj 11.72.½. na styczeń 00.00—boczki na lipiec 17.15 na maj 17.15, słonina 17.25, świnie lekkie cena najniższa 12.40, najwyższa 13.00, świnie ciężkie cena najniższa 12.50, najwyższa 13.00 dowóz świń do Chicago 00000, na Zachód 00000.

Giełda Warszawska.

Ostatnie Kursy najwyższe i najniższe od 1-go do 17-go Kwietnia 1925 r.

Wydanie nieoficjalne. Objaśnienie: bp. — bez praw, bk. — bez kuponu.

NAZWA	W Złotych			
	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	9/IV	17/IV
Banki.				
(Warszawskie).				
Dyskontowy Warszawski .	7.30	7.00	7.10	7.25
Handlowy w Warszawie .	7.20	7.00	7.00	7.00
dla Handlu i Przemysłu .	1.00	—	1.00	—
Przemysłowców Polskich .	—	—	—	—
Przemysłowy Warszawski .	—	—	—	—
Towarzystw Spółdzielcz. .	—	—	—	—
Zachodni w Warszawie .	2.15	2.00	2.15	2.00
Bank Zjedn. Ziem Polskich	2.50	2.25	2.50	2 50
Bank Handlowy w Łodzi .	—	—	—	—
WileńskiPryw.BankHandl.	—	—	—	—
(Poznańskie).				
Polski Bank Handlowy .	3.55	3.25	3.25	3.55
Bank Związku Sp. Zarobk.	10 50	10 00	10.50	10.20
(Małopolskie).				
Polski Bank Przemysłowy	—	—	—	—
Małopolski w Krakowie .	—	—	—	—
Bank Powszechny Kredyt.	—	—	—	—
„ Ziemski Kredytowy	—	—	—	—
„ Hipoteczny Akcyjny	—	—	—	—
Fabryki chemiczne.				
„Cerata"	—	—	—	—
„Grodzisk" Zakłady Chem.	—	—	—	—
Sole Potasowe	5.25	5.10	5.10	—
Kijewski i Scholtze . . .	0.30	0.23	0.24	0.26
M. Leszczyński i S-ka . .	—	—	—	—
Przem. Chem. Zgierz . .	1.05	1.00	1.00	1.02
Przetw. Mydl. Fryd. Puls	0.50	0 45	0.45	0.50
Ludwik Spiess i Syn . .	2.25	1.95	2.20	2.15
„Strem" Sp. Akc. . . .	—	—	—	—
Przetw. Chm. Henryk Welt	—	—	—	—
Wildt S-ka Akc.	0.24	0.22	0.24	0.22
Przedsięb. Elektr.				
Tow. „Elektryczność" . .	3.15	2.90	2.90	3.15
Elektr. w Zagłębiu Dąbrow.	1.70	1.05	1.70	1.05
Polskie Tow. Elektryczne	0.18	0.15	0.17	0.15
Tow. Przemysłowe „Kabel"	0.52	0.45	—	0.52
„Siła i Światło"	0.42	0 36	0.38	0.36
Brown Boveri	—	—	—	—
Fabryki Cukru.				
Sp. Akc. „Chodorów" . .	4.15	4.15	4.40	4.15
„Czersk"	0.70	0.55	0.66	0.55
„Częstocice"	2.40	2.00	2.25	2.10
„Gosławice"	2.20	2.00	2.10	2.05
„Michałów"	0.50	0.47	0.48	0.47
„Nieledew"	—	—	—	—
Ostrowite	1.70	—	1.40	1.65
Warsz. Tow. Fabr. Cukru .	3.75	3.25	3.65	3.40
Fabryki Cementu.				
„Firley"	0.56	0.50	0.56	0.52
„Łazy"	0.29	0.25	0.28	0.28
„Wysoka"	3.45	—	3.45	—
Przemysł Drzewny.				
DrzewnyPrzemysł i Handel	—	—	—	—
Przemysł i Eksport Leśny	—	—	—	—
Kopalnie i Zakł. Hutn.				
Warsz. Kopalnie Węgla .	3.20	2.80	3.17	2.88

NAZWA	W złotych			
	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	9/IV	17/IV
Przedsięb. Naftowe.				
„Polska Nafta"	0,50	—	0.50	—
Polski Przemysł Naftowy .	—	—	—	—
B-cia Nobel w Polsce .	2.40	2.30	2.40	2.37
Lenartowicz, B-cia Rylscy	—	—	—	—
Fabryki Metalowe.				
H. Cegielski	0.60	0.55	0.56	0.57
Fitzner i Gamper . . .	4.40	4.22	4.40	4.35
Lilpop, Rau i Loevenstein	1.00	0.85	0.94	0.90
Modrzejowskie Zakłady .	4.90	4.35	4.85	4.75
Norblin, Buch i Werner .	1.10	1.00	1.04	1.04
Orthwein, Karasiński i S-ka	0.42	0.40	0.40	0.42
Ostrowieckie Zakł. . . .	7.20	6 60	7.10	6.60
Budowa Parowozów . .	0.68	0.66	0.67	0.66
„Pocisk"	1 45	1 25	1.40	1.39
Rohn, Zielińki i S-ka . .	0.75	0.60	0.60	0.60
K. Rudzki i S-ka. . . .	2.00	1.80	1.98	1.86
Starachowickie Zakł. Górn.	2 86	2.41	2.78	2.65
Suchedniów	0.55	—	—	0.50
Trzebinia	—	—	—	—
„Unja"	—	—	—	—
„Ursus" S. A.	2 30	1.90	1.90	1.95
Wulkan	2.10	—	2.00	—
L.Zieleniewski w Krakowie	13.60	10.75	11.30	11.00
Zjedn Fab.Masz.i Narz.Rol	—	—	—	—
Fabr. Wyrob. Włók.				
Konopie	0.65	—	0.65	0.60
Zawiercie	19.25	17.25	19.10	18.00
Żyrardów . . . II em	11 50	10 30	11.30	10.60
Przedsięb. Handl.				
Bednawski Wł.	—	—	—	—
„Belpol"	—	—	—	—
Ł. J. Borkowski	1.90	1.65	1.83	1.81
„Hurt"	—	—	—	—
Bracia Jabłkowscy . . .	0.23	0.20	0.23	0.20
Polska Centrala Handlowa	—	—	—	—
Sp.Ak. Skupu Skór i Garb.	—	—	—	—
Syndykat Roln. Warszawa	3.50	—	—	3.50
Szumilin	—	—	—	—
„Tkanina"	—	—	—	—
Zach.Tow.dlaHand.i Przem.	—	—	—	—
Przedsięb. Transp.				
„Polbal" Pol. Bal. Tow. .	0.30	—	0 30	0.30
„Polski Lloyd"	—	—	—	—
Transport i Żegluga . .	0.30	0.26	0.28	0.25
Przedsięb. Różne.				
Bibljoteka Polska. . . .	—	—	—	—
„Ćmielów"	0.60	—	0.60	0.70
„Granum"	—	—	—	—
„Eternit"	—	—	—	—
Haberbusch i Schiele . .	6.15	5.90	6.10	6.05
Kluczewska Fabr. Papieru	0.45	0.35	0.45	0.35
St. Majewski i S-ka. . .	14.00	—	—	14.00
Martens i Ad. Daab . . .	—	—	—	—
„Krakus"	—	—	—	—
Marynin	—	—	—	—
Mirkowska Fabr. Papieru .	—	—	—	—
Młynotwórnia	—	—	—	—
Polski Przemysł Korkowy	0.17	—	—	0.17
„Polus"	—	—	—	—
Pustelnik	1.60	1.40	1.50	1.40
Spirytus	2.25	1.60	1.70	1.60
Dźwignia	0.39	—	—	—
Tehate	1.50	—	—	1.50
Tow. Poż. Zast. Ruch. . .	1.35	1.30	—	1.30

Giełdy zamiejscowe.

Wyd. nieof. Kwiecień 1925 r. *Kursy końcowe*

NAZWA	Wart. nom. akcji	Zł. 17/IV
Poznań.		
Bank Kwil. Potocki i S-ka	1000	5.25
„ Poznański	„	0,60
„ Przemysłowców .	„	7,75
„ Związku Spółek Zar.	„	10.00
„ Polski Handlowy .	„	3.80
„ Poznański Ziemian .	„	3.25
„ Młynarzy Zach.Z.Pol.	„	0,30
Arkona	„	2.20
Barcikowski R.	„	0.70
Browar Krotoszyński . .	„	—
Cegielski H.	Zł. 50	27.00
Centrala Rolników . .	Mk. 1000	0,65
Centrala Skór		2 50
Cukrownia „Zduny" . .	„	60,00
Garbarnia Sawicki i S-ka .	„	—
„Goplana"	„	7.25
Hartwig C.	„	1.25
Hartwig Kantorowicz . .	„	4,50
Hurtownia Skór	1000	—
Hurtownia Związkowa .	„	—
Hurtownia Sp. Spożywców	„	—
Herzfeld i Victorius . .	500	5.25
„Iskra" Fabr. zap. . . .	„	1,60
Lacoma	„	7.00
„Len" w Toruniu . . .	„	—
Lubań Fabr. Przetw. Ziemn.	„	125.00
Młyn Ziemiański	„	2.10
Młynotwórnia	„	0.60
Pendowski	„	0,35
Roman May	„	31.00
Poznańska Spółka Drzew.	540	0.80
Wojciechowo	„	0,10
Wielkop. Wytwórnia Chem.	1000	0,40
Papiernia w Bydgoszczy	„	0 65
Piechcin F. Wapna . . .		8,80
„Pneumatyk"	„	3.00
„Płótno"		0.25
Starogardzka Fabr. Mebli.	„	0.70
Tkanina	„	0.90
„Tri"	„	13.00
„Unja" Zjed. Fabr. Maszyn		7 50
„Wagon" Ostrów . . .	„	—
„Wisła" Bydgoszcz . .	„	11 00
Włókno		2.50
Zjed. Browar. Grodziskie .	280	1.50
Kraków.		
Bank Polski Przemysłowy	280	0.32
„ Hipoteczny Akcyjny	„	0.57
„ Bank Małopolski . .	1000	0.28
„ Ziemski Kredytowy .	280	0.15
„ Powsz. Kredytowy .	„	0.08
„ Komercjalny .	„	0 20
Polskie Tow. Handl. (Tohan)	140	0.27
„Impex"	140	0.55
B-cia Rolniccy	500	—
Pharma	700	0.90
Polski Glob	500	0.25
Żegluga Polska	140	0.10
L. Zieleniewski	1000	14.25
Trzebinia—Żelazo . . .	140	0.58
Pocisk	350	1.0
Warsz. Sp. Akc. Bud. Par.	500	0.68
„Automotor"	500	—

NAZWA	Wart. nom. akcji	Zł. 17/IV
„Górka" (Cement) . . .	1000	17.25
Siersza Górnicza	„	3.80
Siersza Elektrownia . . .	200	0.21
Tepege	1000	1.20
Pokucie	1000	0.23
Oikos	„	2.50
Strug	„	0.75
Syndykat Koszykarski . .	500	0.07
Niemojowski S. W. . .	1000	0.61
Trzebinia—Tłuszcze . .	350	7.50
Ćmielów Fabr. Porc. . .	1000	0.47
„Krakus"	280	0 65
Chodorów	1000	4.20
Cukrownia „Chybie" . .	„	4,80
Azot	„	0,30
„Piasecki" fabr. czek. .	500	—
Polskie Zakł. Garbarskie .	500	1.85
Lwów.		
Bank Akcyjny Związkowy	280	—
„ Dyskontowy Lwow.	280	—
„ Handl. Pol. Poznański	1000	—
„ Hipoteczny Akcyjny	280	0.55
„ Hipoteczny Ziemski		0.54
„ Małopolski	„	0.30
„ Powszechny Kredyt.	„	0.08
„ Przemysłowy . . .	540	0.31
„ Ziemski Kredytowy .	280	0.17
„ Browary Lwowskie .	1000	8.70
„Chodorów"	„	4.15
„Karpalit"	140	6.15
Ćmielów Fabr. Porc. . .	1000	0.45
Portland z S.		—
Galicja	238	—
Gafota fabr. obuwia . .	140	0.36
„Górka" „	1000	17.60
„Oikos" „	„	2.15
Warsz.Sp.Akc. Bud. Parow.	500	0.69
„Pezet"	„	0.31
Pocisk	„	—
Polski Glob	500	—
Polska Nafta	„	0.62
Polskie Tow. Budowlane .	„	0.62
Polskie Tow. Handlowe .	140	—
Rakszawa		2 35
Siersza-Elektrownia . . .	200	0.20
Górnicza Siersza	1000	3.90
Tepege	760	—
„Tesp" Sól potasowa. . .	1000	5.65
Zieleniewski L. . . .	„	10.30
Żegluga Polska	140	0.10
Wilno.		
Polski Bank Parcelacyjny	1000	—
Wileński Bank Kredytowy	5000	—
Wil. Bank. Roln.-Przemsł.	5000	—
Wileński Bank Ziemski .	250	—
Wil. Pryw. Bank Handlowy	540	0,07
Sp. Akc. „Pac"	500	—
Wil. Składy Towar. „Pacific"	1000	—
Dolary		5.18
Złote Ruble		2 73
Srebrne Ruble		1.92

REDAKTOR I WYDAWCA: *MIECZYSŁAW MAJCHER.*

Drukarnia Sukc. T. Jankowskiego, Wspólna 54. Tel. 266-07.